

01-078

**MONITORING
DRUGSOVERLAST VENLO
AANVULLEND ONDERZOEK**

J. Snippe, B. Bieleman, M. Bezema, L. Griesheimer, A. Kruize, B. Merkelijn

Mei 2002

INTRAVAL

Groningen-Rotterdam

COLOFON

© St. INTRAVAL / WODC

Postadres INTRAVAL:
Postbus 1781
9701 BT Groningen
E-mail info@intraval.nl
www.intraval.nl

Kantoor Groningen:
St. Jansstraat 2C
Telefoon 050 - 313 40 52
Fax 050 - 312 75 26

Kantoor Rotterdam:
's Gravendijkwal 1A
Telefoon 010 - 425 92 12
Fax 010 - 476 83 76

Postadres WODC:
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
E-mail wodc@wodc.minjust.nl

Bezoekadres WODC:
Koninginnegracht 19
Telefoon 070 - 370 65 61
Fax 070 - 370 79 48

Mei 2002

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of anderszins, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het ministerie van Justitie/WODC.

Tekst: drs. J. Snippe, drs. B. Bieleman, drs. M. Bezema, drs. L. Griesheimer, drs. A. Kruize, B. Merkelijn
Opmaak: P. Goeree
Druk: Repro Harmonie
Opdrachtgever: Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum, ministerie van Justitie

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
Hoofdstuk 1	Inleiding 1
	1.1 Onderzoeksopzet observaties 1
	1.2 Onderzoeksopzet ondernemingen 3
	1.3 Onderzoeksopzet bezoekers 5
	1.4 Leeswijzer 6
Hoofdstuk 2	Observaties en tellingen 7
	2.1 Uitvoering 7
	2.2 Observaties 7
	2.3 Tellingen 9
Hoofdstuk 3	Ondernemers 11
	3.1 Buurtproblemen 11
	3.2 Verkooppunten drugs 11
	3.3 Ervaren drugsoverlast 12
	3.4 Gevolgen drugsoverlast 12
	3.5 Maatregelen gemeente 14
Hoofdstuk 4	Pilot-studie bezoekers 15
	4.1 Gedoogde coffeeshops 15
	4.2 Publieke verkooppunten 17
	4.3 Private verkooppunten 17
	4.4 Resultaten bezoekers coffeeshops 18
	4.5 Tot slot 18
Hoofdstuk 5	Samenvatting 21
	5.1 Ondernemers 21
	5.2 Observaties en tellingen 23
	5.3 Pilot-studie bezoekers 23
	5.4 Ten slotte 24
Bijlage 1	Tabellen observaties en tellingen 27
Bijlage 2	Tabellen ondernemers 33
Bijlage 3	Observaties 39

1. INLEIDING

De gemeente Venlo is in januari 2001 gestart met het project Hektor, dat de drugscriminaliteit en drugsgerelateerde overlast dient te verminderen. Het Wetenschappelijk Onderzoeks- en Documentatie Centrum (WODC) van het ministerie van Justitie heeft onderzoeks- en adviesbureau INTRAVAL opdracht gegeven indicatoren te ontwikkelen die de drugsoverlast in Venlo kunnen monitoren. Tevens dient een nulmeting plaats te vinden. Tijdens het onderzoek is door de begeleidingscommissie naar voren gebracht dat er behoefte is aan aanvullend onderzoek om meer informatie te verkrijgen over de door ondernemers ervaren overlast in de binnenstad, de locaties waar de handel plaatsvindt en de bezoekers van de verkooppunten van softdrugs.

Dit aanvullend onderzoek bestaat uit drie onderdelen. Gedurende 11 weken zijn observaties en tellingen verricht op diverse locaties waar drugsrunners en -handelaren komen en rondhangen. Daarnaast is een face-to-face enquête afgenomen bij 100 ondernemers in de binnenstad van Venlo om de door hen ervaren overlast vast te stellen en de economische gevolgen van de drugsoverlast voor de onderneming. Tevens zijn er vragen gesteld over de bekendheid met het project Hektor. Verder is een pilot-studie verricht onder bezoekers van coffeeshops die op drie onderscheiden categorieën verkooppunten (gedoogde, publieke en private) hun cannabis kopen, om na te gaan of bezoekers op niet gedoogde verkooppunten zijn te bereiken en te enquêteren.

De belangrijkste resultaten van dit aanvullende onderzoek zijn reeds verwerkt in het rapport Monitoring Drugsoverlast Venlo (Snippe en Bieleman, 2002). In de voorliggende rapportage wordt uitgebreider ingegaan op de onderzoeksopzet van deze deelonderzoeken en zijn alle resultaten weergegeven.

1.1 Onderzoeksopzet observaties

Bij het deelonderzoek observaties en tellingen op verschillende locaties in Venlo waar drugsrunners en -handelaren komen, horen de volgende onderzoeksvragen:

- In hoeverre komen rondhangende personen voor op verschillende locaties in Venlo?
- Welke activiteiten voeren deze rondhangende personen uit?
- In hoeverre komen er naast Nederlanders, ook bezoekers uit andere landen zoals Duitsland?

Uitvoering

Gedurende 11 weken in de periode januari tot en met maart 2002 hebben stadswachten observaties en tellingen uitgevoerd op diverse locaties waar drugrunners en -handelaren komen en rondhangen. Deze observaties zijn uitgevoerd met behulp van een observatieformulier. Dit observatieformulier is ontwikkeld en gevalideerd tijdens vergelijkbaar onderzoek in Groningen (Meijer e.a., 2001) en aangepast aan de Venlose situatie. In overleg met de politie is vastgesteld welke locaties moeten worden geobserveerd. Vervolgens hebben de onderzoekers nauwkeurig vastgelegd wat wel en wat

niet tot de te observeren locatie behoort en wat wel en wat niet moet worden meegenomen in de observatie. Voor aanvang van de observaties is het observatieformulier uitgebreid besproken met de stadswachten. Hierbij is aan de orde gekomen waar ze op moeten letten; hoe lang ze moeten observeren; waar ze moeten staan; en wanneer ze moeten observeren. Vervolgens hebben de stadswachten één week geobserveerd. Na deze week heeft er een bespreking plaatsgevonden met de onderzoekers en de stadswachten over de ervaringen, knelpunten en eventuele aanpassingen. De uitkomsten van deze bespreking zijn verwerkt in het definitieve observatieformulier.

Observatieformulier

Op het observatieformulier zijn datum en tijdstip van de observatie genoteerd. Tevens zijn de weersgesteldheid, de observatielocatie en de eigen namen van de observanten genoteerd. Vervolgens is aangegeven of, en zo ja, hoeveel personen zich op het moment van observeren op de locatie bevinden. Bij aanwezigheid van personen is het volgende genoteerd:

1. het aantal mannen en vrouwen;
2. het aantal personen van Nederlandse etniciteit, van (niet-) Nederlandse etniciteit, of personen van onbekende etniciteit;
3. indien mogelijk het aantal drugsrunners, dealers, afnemers/klanten en voorbijgangers;
4. het aantal personen jongeren dan 20 jaar, aantal personen ouder dan 20 jaar en aantal personen van onbekende leeftijd.

Daarnaast hebben de stadswachten op het formulier vastgelegd welke activiteiten plaatsvinden. Het kan hierbij gaan om activiteiten als rondhangen voor een (deal)pand, heen- en weerlopende personen, gebruik van drugs op straat, handel in drugs op straat, de aanwezigheid van personen op scooters en ruziënde of schreeuwende mensen.

Wanneer er geen personen aanwezig zijn op het moment van observeren, is gekeken naar de aanwezigheid van afval op de locatie, zoals weedzakjes, blikjes, zilverpapier, lucifers en degelijke.

Observaties

Per locatie is gedurende vijf minuten geobserveerd. De observaties van de stadswachten zijn gedurende 11 weken (week 1 tot en met 11 in 2002) zeven dagen per week op verschillende tijdstippen en op 11 vooraf bepaalde locaties uitgevoerd. Deze 11 locaties zijn samengevoegd tot drie gebieden:

- Gebied A "Drugrunnersactiviteiten": kruispunt Bolwaterstraat-Ginkelstraat-Bergstraat; kruispunt Kwietheuvel-Helschrikstraat (zwaartepunt achterkant stadskantoor); kruispunt Peperstraat-Havenkade; en Straalseweg (ter hoogte van perceel 49);
- Gebied B "Tijdelijk gesloten panden": Lichtenberg en kruispunt Ginkelstraat-Valuasstraat-Noord Buiten Singel;
- Gebied C "Gedoopte coffeeshops": Maaskade 22 (Roots); Noord Buitensingel 3 (Klein maar fijn); Puteanusstraat 21 (Oase); Zuidsingel 3 (Nobody's place); en Sloterbeekstraat 33 (Huzur).

Tot slot dient te worden opgemerkt dat het bij de observaties gaat om een momentopname, hetgeen wil zeggen dat gedurende een kort tijdsinterval wordt geobserveerd. Hierdoor ontstaat in feite een soort foto.

Tellingen

Naast de observaties hebben de stadswachten op drie locaties gedurende vijf minuten tellingen van personenauto's (inclusief busjes) uitgevoerd. Het betreft hier de volgende drie locaties:

- St. Urbanusweg;
- Prinsessesingel;
- Straelseweg.

De stadswachten is gevraagd te turven hoeveel auto's met een Nederlands, een Duits of een ander kenteken gedurende die vijf minuten langs de observatielocatie komen.

Aantallen

In totaal zijn er 1014 observaties en tellingen uitgevoerd, 866 observaties (gebied A 356; gebied B 159; en gebied C 351) en 170 tellingen (St. Urbanusweg 43; Prinsessesingel 39; en Straelseweg 88). Een aantal keer (22) hebben de stadswachten tijdens de observaties ook tellingen uitgevoerd.

1.2 Onderzoekopzet ondernemingen

De volgende twee onderzoeksvragen behoren bij het onderzoek onder de ondernemers in de binnenstad van Venlo:

- In hoeverre signaleren de ondernemers in de Binnenstad van Venlo vormen van overlast als gevolg van de handel in en het gebruik van drugs?
- In welke mate ondervinden de ondernemers in de Binnenstad van Venlo zelf hinder van de handel in en het gebruik van drugs en de gevolgen daarvan?

De opzet van dit deel van het aanvullende onderzoek sluit aan bij die van de tweejaarlijkse Venlose Stadspeiling en de landelijke INTRAVAl-monitor Drugsoverlast. De stadspeiling richt zich op de door bewoners gesignaleerde en ervaren drugsoverlast, terwijl het in dit onderzoek gaat om de gesignaleerde en ervaren overlast van ondernemers.

Inhoud vragenlijst

De vragenlijst is samengesteld aan de hand van de in het onderzoeksrapport Monitoring Drugsoverlast Venlo beschreven conceptualisering van het begrip drugsoverlast: criminele overlast; openbare orde overlast; audiovisuele overlast (Snippe en Bieleman 2002). Er wordt hierbij onderscheid gemaakt in vormen van overlast en gevolgen van overlast. In de vragenlijst komen de volgende zes onderwerpen aan de orde: buurtproblemen; veiligheidsbeleving; verkooppunten van drugs; diefstal, criminaliteit en schade; beveiliging en de buurt als ondernemingslocatie.

Indicatoren

Om een beeld te krijgen van de mogelijke vormen van overlast in de Binnenstad van Venlo zijn winkeliers en horecaondernemers allereerst vragen gesteld over het voorkomen van voorvallen en situaties die tot overlast kunnen leiden. Voor deze zogenoemde potentiële overlastsituaties zijn analoog aan de Politie-monitor Bevolking

1995 en 1997 twee clusters van buurtproblemen benoemd die als indicator gelden voor de verloedering van de buurt en de dreiging die uitgaat van de buurt. Hieraan zijn twee clusters toegevoegd, namelijk drugsproblemen en verkeersproblemen.

Aan de ondernemers zijn in totaal 19 verschillende voorvallen voorgelegd die te maken hebben met het voorkomen van diverse problemen in de buurt. Enkele voorbeelden van dergelijke voorvallen zijn: handel in softdrugs op straat, rommel op straat, fout parkeren, geluidsoverlast en bedreigingen. Deze problemen kunnen zich mogelijk in de buurt voordoen zonder dat dit voor de ondernemers daadwerkelijk tot hinder hoeft te leiden, de zogenoemde potentiële overlastsituaties.

Daarnaast is aan de ondernemers over 16 druggerelateerde overlastsituaties gevraagd of zij daar persoonlijk hinder van hebben ondervonden. De indicatoren zijn een samenvoeging van vragen naar het (altijd, vaak, regelmatig, soms, zelden of nooit) voorkomen van de voorvallen die zich voordoen en naar de persoonlijk ervaren hinder. De antwoorden op deze samenhangende vragen zijn per onderwerp gesommeerd, omgerekend naar een waarde van 1 tot 10 en per buurt gemiddeld. Op deze wijze zijn de indicatoren berekend voor de buurtproblemen en voor de ervaren drugsoverlast. Naarmate het cijfer hoger is, komen buurtproblemen of ervaren drugsoverlast volgens een hoger percentage van de ondernemers voor in hun buurt. Indien bijvoorbeeld een indicator voor een buurt de waarde 10 heeft dan betekent dit dat alle respondenten in die buurt van mening zijn dat een bepaald buurtprobleem of een bepaalde vorm van hinder vaak voorkomt. Een waarde 1 daarentegen betekent dat dit buurtprobleem of die vorm van overlast volgens alle respondenten nooit voorkomt.

Tot slot is bij het slachtofferschap van criminaliteit een onderverdeling gemaakt naar soorten delicten. Bij de indicatoren van slachtofferschap is onderscheid gemaakt naar vermogensdelicten, geweldsdelicten en vandalisme. Het aantal slachtoffers is weergegeven in percentages.

Steekproef ondernemers

In de wijk Venlo-Binnenstad zijn in totaal 772 bedrijven gevestigd, waarvan 340 tot de detailhandel behoren. Bij de opzet is uitgegaan van een minimale deelname van 100 ondernemers aan een face-to-face afgenomen vragenlijst. Uit het bedrijvenbestand van de gemeente Venlo zijn aselect 200 bedrijven getrokken. Naar de eigenaren van deze bedrijven is een brief gestuurd waarin het doel van het onderzoek is toegelicht en de mogelijke komst van een medewerker van INTRAVAL voor het afnemen van een vragenlijst wordt aangekondigd.

Voor het afnemen van de enquêtes is de wijk Venlo-Binnenstad onderverdeeld in twee sub-gebieden. Het eerste sub-gebied betreft het Q4+ gebied, dit bestaat uit het Q4-gebied waar volgens het plan Hektor van de gemeente, sprake zou zijn van een substantiële drugsoverlast en de Straelseweg en Helbeek waar eveneens op diverse locaties in drugs wordt gehandeld. De overige straten in de Binnenstad waar ondernemers zijn geënuquêteerd (met name de winkelstraten Parade, Vleesstraat, Koninginnesingel, Jodenstraat, Grote Kerkstraat en St. Jorisstraat), vormen samen het andere sub-gebied: Overige Binnenstad.

Respons

Twee medewerkers van INTRAVAL hebben een week lang de ondernemers bezocht. Van de lijst met 200 aangeschreven bedrijven zijn er 126 bezocht. In totaal hebben 103 respondenten meegewerkt aan het onderzoek, 49 ondernemers uit het Q4+ gebied en 54 uit de Overige Binnenstad. Over het algemeen is de bereidheid om mee te werken groot

geweest. Bij de meeste ondernemers is de vragenlijst face-to-face afgenomen, een enkeling heeft vanwege de drukte in de winkel de vragenlijst meegenomen, ingevuld en geretourneerd aan de onderzoekers. Van de 103 ondernemingen behoren 21 (20%) tot de horeca. Het overige deel (80%) bestaat uit detailhandelsbedrijven.

Afgezien van vertrokken ondernemers die door onbestelbare brieven bekend zijn, blijken van de 126 bezochte ondernemingen negen panden (alle in Q4+) te zijn gesloten, leeg te staan of te zijn gesloopt (tabel 1.1). In totaal hebben 14 ondernemers laten weten niet aan het onderzoek mee te willen doen. Negen respondenten van de 14 zeggen hiervoor geen tijd (o.a. in verband met het komende carnaval) of geen zin te hebben. Eén respondent vindt de vragen niet voldoende relevant voor de Venlose situatie. In het Q4+ gebied wordt twee keer als reden opgegeven bang te zijn voor represailles, eveneens twee keer wordt boosheid over het gevoerde beleid door de gemeente als reden genoemd. Volgens beide ondernemers luistert de gemeente niet naar ze.

Tabel 1.1 Reden non respons ondernemers Binnenstad Venlo

Reden non response	Q4+ Binnenstad	Overige Binnenstad	Totale Binnenstad
panden gesloten, leegstaand, gesloopt	9	0	9
ondernemer heeft geen tijd/zin	4	5	9
vragenlijst niet relevant voor situatie Venlo	0	1	1
ondernemer bang voor represailles	2	0	2
ondernemer boos op gemeente	2	0	2
Totaal	17	6	23

1.3 Onderzoeksofzet bezoekers

Onder bezoekers van verkooppunten van cannabis is een pilot-studie verricht. Hierbij is een onderscheid gemaakt in bezoekers die cannabis kopen bij drie categorieën verkooppunten, namelijk gedoogde, publieke en private verkooppunten. De onderzoeksvraag die bij dit deelonderzoek hoort is:

- In hoeverre zijn kopers op niet gedoogde verkooppunten te bereiken en te enquêteren?

In de vragenlijst zijn vragen gesteld over het gebruik van cannabis, het kopen van cannabis bij de drie verschillende categorieën verkooppunten en over het gebruik en koopgedrag van hun vrienden. De vragenlijst bestaat voor het grootste deel uit gesloten vragen, aangevuld met enkele gesloten vragen.

Respons

Aanvankelijk is het de bedoeling dat drie groepen bezoekers worden ondervraagd, te weten:

- bezoekers die voornamelijk softdrugs kopen bij gedoogde coffeeshops;
- bezoekers die voornamelijk softdrugs kopen bij publieke verkooppunten (cafés, shoarmazaken, winkels, sociaal-culturele instellingen en dergelijke);
- bezoekers die voornamelijk softdrugs kopen bij private verkooppunten (woningen, straatdealers, koeriersdiensten, afhaalgelegenheden en dergelijke).

Vooraf wordt verondersteld dat van elke groep 25 respondenten kunnen worden geworven en geënquêteerd. In totaal zijn in januari en februari 2002 echter 29 in plaats van 75 enquêtes afgenomen. Het enquêteren van 25 bezoekers van coffeeshops verloopt relatief eenvoudig; het benaderen van respondenten uit de overige twee groepen verloopt echter zeer moeizaam. Op verschillende dagen (zowel door de week als in het weekeinde) en op verschillende tijdstippen (zowel 's middags als 's avonds) hebben meerdere veldwerkers geprobeerd om buiten de coffeeshops respondenten te werven. Hierbij zijn slechts vier vragenlijsten afgenomen, waarvan twee in een regulier café waar het gebruik van cannabis wordt toegestaan en twee op straat. Overigens heeft daarnaast wel met diverse personen een gesprek plaatsgevonden, zonder dat daarbij gebruik is gemaakt van een enquêteformulier. Het gaat hierbij om ondernemers, café-eigenaren, voorbijgangers, coffeeshopmedewerkers, softdruggebruikers en drugsrunners.

1.4 Leeswijzer

In het volgende hoofdstuk worden de resultaten van de observaties en tellingen besproken. Vervolgens komen de uitkomsten van de enquêtes onder de ondernemers aan bod. In hoofdstuk vier wordt ingegaan op de pilot-studie onder cannabisgebruikers. Het rapport wordt afgesloten met een samenvatting.

2. OBSERVATIES EN TELLINGEN

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de resultaten van de observaties van drugsgelateerde overlast en de tellingen van auto's door de stadswachten in Venlo. Gedurende 11 weken hebben de stadswachten op verschillende plekken in Venlo observaties en tellingen uitgevoerd. De tabellen waarnaar verwezen wordt, staan vermeld in bijlage 1.

2.1 Uitvoering

Op het observatieformulier zijn datum en tijdstip van de observatie genoteerd. Tevens zijn de weersgesteldheid, de observatielocatie en de eigen namen van de observanten genoteerd. Vervolgens is aangegeven of, en zo ja, hoeveel personen zich op het moment van observeren op de locatie bevinden. Daarnaast hebben de stadswachten op het formulier vastgelegd welke activiteiten plaatsvinden. Het kan hierbij gaan om activiteiten als rondhangen voor een (deal)pand, heen- en weerlopende personen, gebruik van drugs op straat, handel in drugs op straat, de aanwezigheid van personen op scooters en ruziënde of schreeuwende mensen. Wanneer er geen personen aanwezig zijn op het moment van observeren, is gekeken naar de aanwezigheid van afval op de locatie, zoals weedzakjes, blikjes, zilverpapier, lucifers en degelijke.

Per locatie is gedurende vijf minuten geobserveerd. De observaties van de stadswachten zijn gedurende 11 weken (week 1 tot en met 11) zeven dagen per week op verschillende tijdstippen en op 11 vooraf bepaalde locaties uitgevoerd. Deze 11 locaties zijn samengevoegd tot drie gebieden:

- Gebied A "Drugrunnersactiviteiten";
- Gebied B "Tijdelijk gesloten panden";
- Gebied C "Gedoogde coffeeshops".

Naast de observaties hebben de stadswachten op drie locaties gedurende vijf minuten tellingen van personenauto's (inclusief busjes) uitgevoerd. Het betreft hier de volgende drie locaties:

- St. Urbanusweg (43 tellingen);
- Prinsessesingel (39 tellingen);
- Straelseweg (88 tellingen).

De stadswachten is gevraagd te turven hoeveel auto's met een Nederlands, een Duits of een ander kenteken gedurende die vijf minuten langs de observatielocatie komen.

2.2 Observaties

In totaal zijn 866 observaties uitgevoerd, 356 in gebied A, 159 in gebied B en 351 in gebied C. In de tabellen (zie bijlage 1) zijn de resultaten van de observaties weergegeven als gemiddelde aantallen per observatie. Het gevolg hiervan is dat de aantallen in de tabel kleiner worden, aangezien tijdens enkele observaties geen personen zijn aangetroffen. Deze observaties tellen echter wel mee in het gemiddelde. Daarnaast zijn in gebied A

twee observaties buiten beschouwing gelaten, omdat deze nogal afwijken van de overige observaties. In de ene observatie wordt aangegeven dat er een groep van 50 personen staat en in de andere observatie 60 personen, terwijl het gemiddelde aantal personen in dat gebied ligt op 5,8.

Observaties per week

In gebieden A en B is het voornamelijk in week zeven erg druk, respectievelijk zijn gemiddeld 26,7 en 9,7 personen geteld (tabel 1). De personen die zijn geobserveerd zijn volgens de stadswachten meestal voorbijgangers (gebied A 20,3; gebied B 8,4; tabel 5). In gebied C zijn in week twee gemiddeld de meeste personen (7,6) aanwezig. Het gaat hierbij voornamelijk om afnemers/klanten (2,4) en voorbijgangers (2,7). De weken waarin de minste personen zijn geobserveerd op de verschillende plekken zijn week tien voor gebied A (1,7), week 11 voor gebied B (0) en week negen voor gebied C (0,7).

Wanneer wordt gekeken naar het gemiddeld aantal drugsrunners in gebied A, blijkt dat in week 11 de meeste drugsrunners aanwezig waren (gemiddeld 2,4; tabel 4). In gebied B waren in week twee en zeven de meeste drugsrunners aanwezig (beide 1,3), in gebied C betrof dit alleen week zeven (2,0). Het aantal klanten en afnemers was in gebied A in week zeven het hoogst (3,3), in de gebieden B en C zijn in week twee de meeste klanten en afnemers geobserveerd (1,2 in gebied B en 2,4 in gebied C).

Observaties per dag van de week

In alle gebieden is het op zaterdag het drukst (gebied A gemiddeld 13,2 personen, gebied B 6,1 en gebied C 7,3; tabel 14). Daarnaast komen op woensdag gemiddeld vrij veel mensen in gebieden A en B (respectievelijk 9,0 en 3,2). In gebied C is het naast zaterdag, op vrijdag relatief druk (4,3), terwijl het in dit gebied op zondag vrij rustig is; gemiddeld 1,8 personen.

In gebieden A en B is maandag een relatief rustige dag, respectievelijk 2,3 en 0,7 personen.

Observaties naar tijdstip

De gebieden A en B worden 's middags tussen 13.00 en 17.00 uur het meest bezocht, gemiddeld respectievelijk 8,1 en 2,6 personen (tabel 15). Het betreft hier voornamelijk voorbijgangers (gebied A 5,0 en gebied B 1,3; tabel 19). In gebied C is het 's avonds tussen 17.00 en 24.00 uur het drukst (gemiddeld 6,2 personen). Hierbij gaat het hoofdzakelijk om drugsrunners (2,0; tabel 18) en voorbijgangers (1,9; tabel 19).

Activiteiten

Tevens is geobserveerd welke activiteiten de aanwezige personen uitvoeren. In alle drie de gebieden gaat het in de meeste gevallen om rondhangen voor een (deal)pand (gebied A 1,5, gebied B 0,4 en gebied C 1,0; tabel 6) en heen- en weerlopende personen (gebied A 1,3, gebied B en C 0,6; tabel 8). Gebruik van drugs en alcohol op straat komt in gebied B helemaal niet voor, terwijl dit in de gebieden A en C alleen is geobserveerd in week twee (tabel 9).

Observaties naar achtergrondkenmerken

Uit nadere analyses komt naar voren dat de drie gebieden voornamelijk worden bezocht door mannen en allochtonen. Wel dient hierbij te worden opgemerkt dat het geslacht en de etniciteit van de bezoekers tijdens veel observaties niet is genoteerd, zodat de resultaten met de nodige voorzichtigheid dienen te worden geïnterpreteerd.

2.3 Tellingen

Naast de observaties hebben de stadswachten uitgevoerd. Het doel van de tellingen is inzicht te krijgen in het aantal bezoekers van verkooppunten uit Duitsland. Op drie locaties zijn gedurende vijf minuten tellingen verricht van personenauto's (inclusief busjes). Het betreft hier de volgende drie locaties:

- St. Urbanusweg (43 tellingen);
- Prinsessesingel (39 tellingen);
- Straelseweg (88 tellingen).

De stadswachten is gevraagd te turven hoeveel auto's met een Nederlands, een Duits of een ander kenteken gedurende die vijf minuten langs de observatielocatie komen. Hieronder worden per gebied de resultaten van de tellingen weergegeven.

St. Urbanusweg

In de St. Urbanusweg zijn in week vijf de meeste auto's geturfd; gemiddeld 27 (tabel 31). Dit zijn voornamelijk auto's met een Nederlands kenteken (23; tabel 28). Wanneer wordt gekeken naar de gemiddelden per dag van de week, blijkt dat op vrijdag de meeste auto's aanwezig zijn (gemiddeld 30,3; tabel 35). Tot slot is het tussen 13.00 en 17.00 uur het drukst (tabel 39).

In week 5 zijn gemiddeld de meeste Duitse auto's (5,0; tabel 29) geteld in de St. Urbanusweg. De drukste dag voor wat betreft Duitse auto's is zaterdag (5,2; tabel 33).

Prinsessesingel

In week zeven zijn de meeste auto's (66) waargenomen op de Prinsessesingel (tabel 31). Het betreft zowel auto's met een Nederlands (28; tabel 28) als met een Duits kenteken (36; tabel 29). De dag van de week waarop de meeste auto's zijn geturfd is zaterdag (tabel 35), terwijl het drukste tijdstip 's middags tussen 13.00 en 17.00 uur is (tabel 39).

Met een gemiddelde van 28,5 en 28,3 zijn donderdag en woensdag de dagen waarop gemiddeld de meeste Duitse auto's zijn geturfd in de Prinsessesingel (tabel 33). Het moment van de dag waarop de meeste Duitse auto's worden waargenomen is 's ochtends tussen 9.00 en 13.00 uur (gemiddeld 8,3; tabel 37).

Straelseweg

De Straelseweg wordt in week zeven het vaakst bezocht (18,7; tabel 31), dit zijn voornamelijk auto's met een Nederlands kenteken (tabel 28). De gemiddeld drukste dag van de week is zaterdag (22,4; tabel 35). Tot slot komen 's middags tussen 13.00 en 17.00 uur de meeste auto's in de Straelseweg (tabel 39).

De Straelseweg wordt gemiddeld minder vaak door Duitsers bezocht dan de andere twee straten. In week zeven zijn de meeste Duitse auto's geobserveerd (4,3; tabel 29). Evenals in de andere twee straten geldt dat de zaterdag de drukste dag van de week is voor wat betreft het aantal Duitse bezoekers (6,5; tabel 33). Tot slot blijkt uit tabel 37 dat er bijna geen verschil bestaat in het aantal Duitse auto's per moment van de dag (tussen 9.00 en 13.00 uur gemiddeld 2,8; tussen 13.00 en 17.00 uur gemiddeld 2,7; en tussen 17.00 en 24.00 uur gemiddeld 2,5).

3. ONDERNEMERS

In dit hoofdstuk komt allereerst aan de orde welke buurtproblemen er volgens de ondernemers in de Binnenstad van Venlo voorkomen. Vervolgens wordt ingegaan op de schattingen door ondernemers van de aantallen verkooppunten van drugs. De door ondernemers ervaren drugsoverlast is het derde onderwerp. Daarna komen de gevolgen van drugsoverlast aan de orde, waarbij achtereenvolgens veiligheidsbeleving, slachtofferschap, schade en extra beveiligingsmaatregelen, buurt als locatie voor de onderneming en de economische gevolgen worden beschreven. Tot slot wordt ingegaan op de bekendheid met de maatregelen van de gemeente in het kader van het plan Hektor. De tabellen waarnaar verwezen wordt, staan in bijlage 2.

3.1 Buurtproblemen

Om een beeld te krijgen van de mogelijke vormen van overlast in de Binnenstad van Venlo is de ondernemers een aantal voorvallen en situaties voorgelegd die tot overlast kunnen leiden. De ondernemers is gevraagd in welke mate verschillende vormen van overlast in hun buurt voorkomen. Deze gegevens zijn samengevoegd tot indicatoren met een waarde tussen één en tien voor vier buurtproblemen, te weten: drugsproblematiek, verkeersproblemen, buurtverloedering en buurtdreiging.

Volgens ondernemers is de drugsproblematiek (indicatorscore 4,2) het belangrijkste buurtprobleem in de Binnenstad van Venlo (tabel 1). Daarna volgen buurtverloedering (indicatorscore 3,7) en verkeersproblemen (indicatorscore 3,6). Buurtdreiging (indicatorscore 2,9) tenslotte wordt door de respondenten als het geringste probleem ervaren. De indicatorscore van de drugsproblematiek in het Q4+ gebied is 4,9, tegenover 3,6 in het overige deel van de Binnenstad. Dit betekent dat volgens de ondernemers drugsproblemen in Q4+ vaker voorkomen dan in het overige deel van de Binnenstad.

3.2 Verkooppunten drugs

Volgens een grote meerderheid (80%) van de ondervraagde ondernemers worden er drugs verkocht in de buurt van hun onderneming (tabel 3). Overigens geeft slechts 6% van de ondernemers in Q4+ aan dat in hun buurt geen drugs worden verkocht tegenover 19% in het overige deel van de Binnenstad. In veel gevallen (86%) gaat het om meerdere verkooppunten (twee of meer) in de buurt (tabel 4). In Q4+ schatten de ondervraagde ondernemers dat er gemiddeld zeven verkooppunten van drugs in de omgeving van de onderneming zijn, in het overige deel van de binnenstad worden er gemiddeld twee verkooppunten in de buurt vermoed.

Van de verschillende vormen van drugsverkoop komt het dealen op straat volgens de ondervraagde ondernemers het meest voor in de binnenstad van Venlo (52%; tabel 5). Daarnaast scoort in Q4+ de verkoop vanuit dealpanden hoog (42%). In het overige deel van de Binnenstad staat de verkoop in niet gedoogde coffeeshops op de tweede plaats (24%).

3.3 Ervaren drugsoverlast

Om de ervaren overlast die voortkomt uit de handel in en het gebruik van drugs te meten, zijn aan de ondernemers vragen gesteld over het ervaren van concrete, drugsgerelateerde voorvallen en situaties. Uit de verkregen gegevens zijn drie indicatoren samengesteld, te weten: overlast door coffeeshops of andere verkooppunten; annexatie van de openbare ruimte door dealers, runners of gebruikers; overige vormen van overlast, zoals vervuiling van portieken of straten en gebruikte spuiten op straat.

Annexatie van de openbare ruimte door dealers, runners en gebruikers is volgens de ondernemers de belangrijkste vorm van drugsoverlast in de Binnenstad van Venlo (gemiddelde indicatorscore 2,8; tabel 6), zij het dat geen van de drie indicatoren bijzonder hoog scoort (overlast coffeeshops/verkooppunten 2,3 en overige vormen van overlast 2,5). Bij nadere analyses is gebleken dat het met name gaat om het hinderlijk heen en weer lopen en om het schreeuwen en ruziemaken van dealers, runners en gebruikers. In Q4+ hebben veel ondernemers tevens verkeer- en parkeeroverlast ervaren als gevolg van de handel in drugs. In het resterende deel van de Binnenstad doen zich weliswaar ook verkeer- en parkeerproblemen voor, maar deze hebben meer te maken met de (slechte) bereikbaarheid van de onderneming.

Alle vormen van drugsoverlast, maar met name overlast door coffeeshops en andere verkooppunten van drugs hebben in Q4+ een hogere indicatorscore dan in het overige deel van de binnenstad (2,7 in Q4+ tegenover 1,9 in de overige Binnenstad). Tijdens het afnemen van de interviews is overigens gebleken dat de meningen van de ondernemers in het Q4+ gebied zeer uiteen lopen. Een aanzienlijk deel van de ondernemers in Q4+ (voornamelijk eigenaars van cadeaushops en horecagelegenheden) zegt geen overlast door de handel in drugs te ervaren. Het resterende (kleinere) deel van de ondervraagde ondernemers (veelal kleine detailhandelaren die reeds heel lang een zaak hebben in dit gebied) ervaart daarentegen juist bijzonder veel overlast.

Aan de ondernemers is ook gevraagd of er volgens hen sprake is van drugstoerisme en overlast als gevolg daarvan. Het merendeel van de ondernemers (75%) is van mening dat er sprake is van drugstoerisme in de Binnenstad van Venlo (tabel 7). De helft daarvan (51%) is van mening dat het drugstoerisme extra overlast geeft (tabel 8).

3.4 Gevolgen drugsoverlast

In deze paragraaf wordt achtereenvolgens ingegaan op de gevolgen van drugsoverlast voor: de veiligheidsbeleving; het slachtofferschap, de schade en de extra beveiligingsmaatregelen; de buurt als locatie voor de onderneming; en de economische gevolgen.

Veiligheidsbeleving

Aan de ondernemers is gevraagd of zij zich wel eens onveilig voelen in de buurt waarin hun onderneming is gevestigd. Het blijkt dat de meeste ondernemers (79%) zich overdag niet onveilig voelen, maar dat 's avonds of 's nachts bijna de helft van de respondenten (46%) zich wel eens onveilig voelt (tabel 9). In het kader van de veiligheidsbeleving is de ondernemers ook gevraagd om een rapportcijfer te geven voor de buurt als plek om te werken. De ondernemers waarderen de buurt als werkplek met gemiddeld een 6,9 (tabel 10). Overigens geeft meer dan de helft van de ondernemers (59%) aan bepaalde plekken in de binnenstad van Venlo om veiligheidsredenen te mijden (tabel 11).

Slachtofferschap, schade en beveiliging

Eén van de mogelijke gevolgen van overlast is slachtofferschap van criminaliteit. Het gaat hierbij met name om vermogensdelicten, geweldsdelicten en vandalisme. Hieronder wordt ingegaan op het slachtofferschap bij de ondernemers en de schade die dit mogelijkwerijs tot gevolg heeft gehad. Tevens zouden de beveiligingsmaatregelen die ondernemers hebben genomen kunnen worden beschouwd als een gevolg van de (toenemende) criminaliteit. Een laag slachtofferschap zou samen kunnen hangen met een hoge mate van beveiliging ter preventie daarvan.

Slachtofferschap

Van de ondernemers is 60% in de afgelopen 12 maanden slachtoffer geweest van vermogensdelicten (tabel 12). Daarnaast heeft ruim een derde (37%) van de respondenten te maken gehad met vandalisme. Van de ondervraagde ondernemers is 18% slachtoffer geweest van een geweldsdelict. In het Q4+ gebied zijn overigens minder ondernemers slachtoffer geweest van criminaliteit dan in het overige deel van de binnenstad. Vooral van slachtofferschap van vermogensdelicten is in Q4+ minder sprake geweest (49%) dan in het overige deel van de Binnenstad (70%).

Schade

Bij schade ten gevolge van criminaliteit worden drie soorten schade onderscheiden. Naast directe schade kan er sprake zijn van gevolgschade wanneer bijvoorbeeld de winkel tijdelijk moet worden gesloten of veel extra administratie nodig is. Bovendien kan als gevolg van criminaliteit immateriële schade worden geleden. Hierbij kan het onder andere gaan om ziekteverzuim onder het personeel of verlies van klanten.

Bijna de helft (46%) van de ondervraagde ondernemers in de Binnenstad zegt directe schade te hebben geleden als gevolg van criminaliteit (tabel 13). Met gevolgschade en immateriële schade heeft respectievelijk 11% en 14% van de ondernemers te maken gehad. In Q4+ hebben minder ondernemers schade geleden dan in het overige deel van de Binnenstad. Het verschil is bij alle vormen van schade ongeveer 10%. Het gemiddelde schadebedrag is overigens in Q4+ hoger (€ 1002) dan in het overige deel van de Binnenstad (€ 781).

Beveiliging

Een grote meerderheid (84%) van de ondernemers heeft beveiligingsmaatregelen getroffen ter voorkoming van slachtofferschap van criminaliteit (tabel 14). Hierbij gaat het vooral om inbraakwerende maatregelen zoals luid en stil inbraakalarm (49% en 44%) en verstevigd hang- en sluitwerk (39%) (tabel 15). Van de ondernemers heeft 17% een extern beveiligingsbedrijf ingeschakeld en 22% heeft videobewaking. Andere genomen veiligheidsmaatregelen zijn onder meer rolluiken (28%), afspraken met andere ondernemers (22%) en het vastmaken van artikelen (17%).

Buurt als locatie voor de onderneming

Overwegingen van ondernemers om te verhuizen kunnen samenhangen met van drugsoverlast. Daarom is ondernemers gevraagd naar eventuele verhuisplannen en aantallen ondernemers die reeds verhuisd zijn. Daarnaast hebben ondernemers een schatting gegeven van het aantal gesloten panden in de buurt. Tot slot is ook gevraagd naar omzetzveranderingen in het jaar 2000 ten opzichte van 1999, omdat ook omzetzdeling kan samenhangen met drugsoverlast.

Verhuisplannen

Aan de ondernemers is gevraagd of wel eens is overwogen om te verhuizen naar een andere locatie. Het grootste deel van de ondernemers (75%) heeft ontkennend geantwoord op deze vraag (tabel 16). Van de overigen hebben in het Q4+ gebied zeven ondernemers ook daadwerkelijk plannen om te verhuizen, in het overige deel van de Binnenstad zijn dit zes ondernemers (tabel 17).

In het Q4+ gebied heeft 46% van de ondernemers aangegeven dat er het afgelopen jaar meerdere ondernemingen uit hun directe omgeving zijn verhuisd naar een andere locatie. In het overige deel van de Binnenstad geldt dit voor 34% van de ondernemers (tabel 18).

Gesloten panden

De meeste ondernemers hebben op de vraag of er het afgelopen jaar panden zijn gesloten in hun buurt bevestigend geantwoord: in het Q4+ gebied 82% en in het overige deel van de Binnenstad 59% (tabel 20). Van de redenen waarom deze panden zijn gesloten wordt in het Q4+ gebied drugsoverlast het meest genoemd (45%; tabel 21). In het overige deel van de Binnenstad wordt deze reden echter nauwelijks wordt genoemd (3%). Faillissement en geen opvolging zijn daar de meest genoemde redenen voor de sluiting van panden, respectievelijk 25% en 13%.

Omzet

Aan de ondernemers is tevens gevraagd de omzetverandering voor 2000 ten opzichte van 1999 aan te geven. Bij 42% van de respondenten die deze vraag beantwoord hebben is in het jaar 2000 de omzet licht gestegen ten opzichte van 1999 (tabel 22). Hierbij dient opgemerkt te worden dat in het Q4+ gebied slechts de helft een antwoord heeft gegeven op deze vraag. Bij 29% is de omzet licht gedaald, terwijl bij 21% van de ondervraagden de omzet gelijk is gebleven. Bij vergelijking van de twee gebieden blijkt dat in Q4+ het merendeel van de respondenten (57%) te maken heeft gehad met een daling, terwijl in het overige deel van de Binnenstad 55% van de ondervraagde ondernemers juist een stijging van hun omzet heeft meegemaakt.

3.5 Maatregelen gemeente

Tot slot is aan de ondernemers gevraagd wat zij hebben gemerkt van de maatregelen van de gemeente. Veel ondernemers (67%), vooral in het Q4+ gebied (88%), geven aan dat de politie verkooppunten van softdrugs heeft gesloten in 2001 (tabel 23). Deze sluitingen hebben vooral in Q4+ plaatsgevonden (tabel 24 en 25).

De helft (50%) van de ondervraagde ondernemers heeft gemerkt dat de politie heeft geprobeerd de verkoop van drugs door straatdealers tegen te gaan in 2001 (tabel 26). Dit geldt met name voor de ondernemers in Q4+ (67%). Een minderheid van 37% heeft geconstateerd dat de politie heeft geprobeerd het aantal op straat rondhangende softdruggebruikers te verminderen (tabel 27).

Plan Hektor

Twee derde (66%) van de ondernemers is op de hoogte van het plan Hektor (tabel 28). Hiervan verwacht 41% een afname van de drugsoverlast door plan Hektor, terwijl 31% geen verandering verwacht (tabel 29). Een klein percentage (4%) verwacht een verplaatsing van het probleem. Daarnaast verwacht 7% zelfs een toename van de overlast (bijvoorbeeld door meer handel op straat).

4. PILOT-STUDIE BEZOEKERS

In dit hoofdstuk worden de bevindingen van de pilot-studie onder de bezoekers van verkooppunten van cannabis besproken. Aanvankelijk is het de bedoeling drie categorieën bezoekers te ondervragen, te weten:

- bezoekers die voornamelijk softdrugs kopen bij gedoogde coffeeshops;
- bezoekers die voornamelijk softdrugs kopen bij publieke verkooppunten (cafés, shoarmazaken, winkels, sociaal-culturele instellingen en dergelijke);
- bezoekers die voornamelijk softdrugs kopen bij private verkooppunten (woningen, straatdealers, koeriersdiensten, afhaalgelegenheden en dergelijke).

Vooraf is verondersteld dat in totaal 75 bezoekers van verkooppunten, 25 respondenten per categorie, zouden kunnen worden geworven en geënquêteerd. De werving van respondenten is echter lastiger verlopen dan verwacht. In totaal zijn 29 in plaats van 75 enquêtes afgenomen. Het enquêteren van 25 bezoekers van coffeeshops is relatief eenvoudig verlopen. Het benaderen van respondenten uit de overige twee groepen blijkt echter binnen de geplande tijd en met de beschikbare middelen vrijwel onmogelijk.

Op verschillende dagen (zowel door de week als in het weekeinde) en op verschillende tijdstippen (zowel 's middags als 's avonds) hebben meerdere veldwerkers geprobeerd om buiten de coffeeshops respondenten te werven. Hierbij zijn slechts vier vragenlijsten afgenomen, waarvan twee in een regulier café waar het gebruik van cannabis wordt toegestaan en twee op straat. Overigens heeft daarnaast wel met diverse personen een gesprek plaatsgevonden, zonder dat daarbij gebruik is gemaakt van een enquêteformulier. Het gaat hierbij om detailhandelondernemers, café-eigenaren, voorbijgangers, coffeeshopmedewerkers, softdruggebruikers en drugsrunners.

Hieronder wordt dan ook de informatie besproken die afkomstig is uit de observaties en de genoemde gesprekken, aangevuld met de 25 in de coffeeshop afgenomen enquêtes. Achtereenvolgens komen de drie vindplaatsen - gedoogde coffeeshops en publieke en private verkooppunten - aan bod, gevolgd door enkele aanvullende resultaten uit de afgenomen enquêtes. Tot slot volgen enkele conclusies.

4.1 Gedoogde coffeeshops

In deze paragraaf wordt eerst een algemene indruk gegeven van de situatie in en rond de gedoogde coffeeshops. Vervolgens worden de vijf gedoogde coffeeshops afzonderlijk besproken.

Algemeen

De vijf gedoogde coffeeshops zijn in principe niet vrij toegankelijk. De deur is gesloten en om toegang te verkrijgen moet eerst worden aangebeld. De deur wordt vervolgens elektronisch open gedaan. Volgens één van de respondenten is dit het resultaat van de politie-invallen die enige tijd geleden hebben plaatsgevonden. De politie deed regelmatig invallen om de aanwezige hoeveelheid cannabis te controleren. Door eerst de afgesloten deur te moeten open doen, hebben de medewerkers van de coffeeshops meer

tijd gekregen om eventueel te grote handelsvoorraden te verbergen of op een of andere wijze te laten verdwijnen.

Het percentage Duitse klanten ligt relatief hoog. De helft tot drie kwart van de coffeeshopbezoekers zou afkomstig zijn uit Duitsland. Eén respondent merkt op dat er 's middags meer Duitsers zijn dan 's ochtends. De Nederlandse klanten zouden 's ochtends in de meerderheid zijn.

Veel respondenten uit de coffeeshops, met name de Duitse, geven aan dat de keuze voor het verkooppunt waar ze hun drugs kopen, wordt bepaald door de legaliteit van het verkooppunt, de kwaliteit van de aangeboden softdrugs en de privacy die ze wordt geboden. Ze willen vooral rustig kunnen kopen en eventueel gebruiken. Bijna alle respondenten kopen hun drugs dan ook altijd in de gedoogde coffeeshops.

Volgens meerdere respondenten en eigenaren van gedoogde coffeeshops is het aantal gedoogde coffeeshops in Venlo te gering. Het aantal gedoogde coffeeshops lijkt te veel gebaseerd op het inwonertal van Venlo, waarbij geen rekening is gehouden met de grote aantallen Duitse bezoekers.

Coffeeshop 1

Bij de grootste coffeeshop die is aangetroffen, wordt gewerkt met een pasjessysteem. Om een pasje te krijgen moet men eerst lid worden. Klanten moeten eenmalig € 12,50 betalen en akkoord gaan met de huisregels. Als bewijs van lidmaatschap wordt vervolgens een pasje verstrekt. Deze handelswijze is ontstaan om een selectie te kunnen maken. Bij overtreding van de huisregels wordt het pasje voorgoed ingenomen. Het pasje dient om de voordeur te openen en moet worden getoond bij het kopen van cannabis. De barmedewerkers kunnen met behulp van deze persoonlijke pas alle eventuele waarschuwingen op een computerscherm laten verschijnen. Volgens de eigenaar zijn momenteel ongeveer 13.000 pasjes in omloop. Niet bekend is of dit ook allemaal regelmatige bezoekers zijn. Dit aantal kan wel een indicatie zijn voor het totale aantal bezoekers van de gedoogde coffeeshops.

Coffeeshop 2

De eigenaar van de tweede coffeeshop geeft geen toestemming voor het interviewen van bezoekers bij hem in de zaak. Volgens hem zijn de bezoekers bang voor het onderzoek. Wel zijn bij de uitgang enkele enquêtes afgenomen. Hierbij is gebleken dat de respons die op deze wijze wordt bereikt aanzienlijk lager is dan in de coffeeshops. De meeste bezoekers hebben hun auto voor de deur geparkeerd en willen na het verlaten van de coffeeshop snel weer weg.

Coffeeshops 3 en 4

Deze twee coffeeshops zijn eigendom van dezelfde eigenaar. Eén van beide verkooppunten heeft een zeer kleine benedenverdieping, maar heeft op de bovenverdieping een ruimte met zitbanken. In deze twee coffeeshops zijn eveneens bezoekers geënquêteerd.

Coffeeshop 5

In deze coffeeshop is geen toestemming gegeven voor het enquêteren van bezoekers. De eigenaar, die overigens alleen telefonisch is gesproken, is beducht voor negatieve publiciteit. De coffeeshop is wel een aantal keren bezocht, maar op die momenten zijn er slechts twee klanten aanwezig. Dit lijkt de coffeeshop met de minste klandizie.

4.2 Publieke verkooppunten

In de omgeving van de Maaskade, de Bolwaterstraat en de Puteanusstraat zitten veel smartshops, headshops, growshops en 'kadoshops'. Van een aantal van deze zaken wordt gezegd dat zij ook softdrugs verkopen. Geen enkele informant kan of wil echter namen of huisnummers geven. Andere straten waar zich publieke verkooppunten bevinden zijn de Kaldenkerkerweg, de Roermondsestraat en de Sloterbeekstraat. Naast de diverse shops worden overigens ook cafés en andere uitgaansgelegenheden genoemd waar softdrugs verkrijgbaar is. De meeste van deze locaties zijn bezocht en er zijn informele gesprekken gevoerd met bezoekers en medewerkers.

Een groot deel van de smart-, head-, en growshops lijkt in handen van eigenaren van Turkse afkomst. Geen van de winkeliers heeft toestemming gegeven om bezoekers te enquêteren. De eigenaren willen niets met het onderzoek te maken hebben en willen ook niet dat er bij hen voor de deur wordt geënuquêteerd. De meeste winkeliers zeggen zelf niets te verkopen, maar wijzen wel in de richting van andere winkels. Het lijkt er op dat veel van deze winkels in handen zijn van een beperkt aantal personen en dat ze fungeren als dekmantel voor de drugshandel. Er komen in ieder geval erg weinig klanten en er staan weinig artikelen in de winkel. In de meeste staan slechts enkele tientallen waterpijpen in gesloten vitrines. De deur van één kadoshop is, evenals die van de coffeeshops, gesloten en wordt van binnen open gedaan nadat er is aangebeld of aangeklopt.

Om respondenten te werven is aan enkele klanten van head- en growshops gevraagd mee te werken aan het onderzoek. Klanten blijken sceptisch en willen niet aan het onderzoek meewerken. Eén eigenaar had de onderzoekers blijkbaar in de gaten en stuurde volgende klanten vervolgens doelbewust de andere richting op.

4.3 Private verkooppunten

Voorlopig op de Maaskade lopen veel straatdealers rond. Het overgrote deel van de straatdealers is van Turkse afkomst. De indruk bestaat dat de straatdealers en de publieke verkooppunten nauw met elkaar zijn verweven. Een aantal van hen heeft panden aan de Maaskade met hierin headshops en kadoshops. Ze staan regelmatig in groepjes voor de deuren van deze winkels, ze spreken voorbijgangers aan op straat of houden ze scherp in de gaten. Als deze dealers niet voor de winkel staan en een voorbijganger blijft op straat stilstaan, verschijnt meteen iemand in de deuropening. Overigens lopen er op de Maaskade ook personen die voorbijgangers doorverwijzen naar de gedoogde coffeeshops. Vooral in de zomer zou het druk zijn op de Maaskade. Volgens verschillende respondenten zijn er dan grote aantallen dealers die prominent aanwezig zijn.

In een straat waar ook een coffeeshop is gevestigd, zijn volgens meerdere respondenten ook een aantal private verkooppunten. Het vermoeden bestaat dat meerdere panden in deze straat in handen zijn van dezelfde eigenaars/huurders. Ook is meerdere keren waargenomen dat personen van het ene naar het andere pand gaan, en vervolgens naar een derde of vierde pand lopen. De rolluiken en gordijnen van deze panden blijven echter permanent gesloten. Bovendien is kort stil staan in deze straat al opvallend en leidt tot argwanende blikken van verschillende personen.

Meerdere informanten, zowel bezoekers als eigenaren van coffeeshops/cafés waarschuwen voor de straatdealers en de private verkooppunten. Ze spreken over gevaarlijke personen die bedreigen, inbreken en beroven. Volgens meerdere personen is

het onmogelijk en misschien zelfs gevaarlijk om ten behoeve van het onderzoek met (straat-)dealers in contact te komen.

4.4 Resultaten bezoekers coffeeshops

In de gedoogde coffeeshops zijn in totaal 25 enquêtes afgenomen. Het betreft zowel bezoekers die in de coffeeshop verblijven als bezoekers die alleen softdrugs komen (af)halen. De leeftijd van de respondenten ligt tussen de 19 en 45 jaar, met een gemiddelde van 30 jaar. Eén op de vijf ondervraagden is vrouw. De helft (13) van de respondenten is woonachtig in Duitsland, de overige respondenten wonen in Venlo of in de buurt van Venlo. De respondenten schatten het aantal Duitsers onder de softdrugskopers in Venlo op ruim 60%.

Bijna alle respondenten (24) kopen hun softdrugs meestal in één van de vijf gedoogde coffeeshops. Ze kopen minstens één keer per week, en blowen drie keer per week of vaker. Ze geven tussen de 20 en 400 euro per maand uit aan softdrugs, met een gemiddelde van 135 euro. Hierbij kan worden opgemerkt dat enkele respondenten wel eens meer dan de toegestane hoeveelheid van vijf gram in één transactie kopen.

Bijna alle ondervraagde softdruggebruikers (23) zeggen dat softdrugs in Venlo gemakkelijk tot zeer gemakkelijk verkrijgbaar zijn. Over de vraag of het aantal coffeeshops in Venlo voldoende is, zijn de meningen verdeeld. De ene helft vindt het aantal voldoende, terwijl de andere helft het aantal onvoldoende noemt. Gemiddeld schatten respondenten het aantal illegale verkooppunten in Venlo op 63, met tien als minimum en 500 als maximum.

De meeste respondenten kennen het plan Hektor wel, maar zijn hier niet positief over. Ze merken wel dat er panden worden gesloten, maar het opkopen van panden is volgens veel van hen zinloos. De eigenaar koopt met het geld weer nieuwe panden op. Zo wordt het probleem niet opgelost maar verplaatst. 'Voor elk pand dat gesloten wordt, duiken er twee nieuwe weer op.' Drie kwart (16) van de gebruikers heeft gemerkt dat de politie de overlast door straatdealers probeert aan te pakken. Eén zesde zegt te hebben gemerkt dat de politie het aantal rondhangende gebruikers wil verminderen.

4.5 Tot slot

Het blijkt dat het enquêteren van cannabisgebruikers zonder al te veel moeilijkheden verloopt, mits zij hun softdrugs in de gedoogde coffeeshops kopen. Kopers bij de publieke en private verkooppunten zijn slecht benaderbaar. Het enquêteren van deze gebruikers blijkt moeilijk tot vrijwel onmogelijk te zijn, in ieder geval binnen de geplande periode met het beschikbare budget. Daarnaast bestaat het vermoeden dat eind 2001, begin 2002 door het politie-optreden een situatie is ontstaan die respondenten zeer terughoudend heeft gemaakt. Bovendien stellen de handelaren zich vrij vijandig op.

Samen met de politie is overigens eind mei 2002 nog een poging gedaan Duitse bezoekers alsnog te spreken te krijgen. Tijdens een verkeerscontrole op drie locaties in Venlo, twee met inkomend verkeer en één met uitgaand verkeer, heeft de politie in twee en een half uur in totaal 53 auto's met een Duits kenteken aangehouden. Een onderzoeker van INTRAVAL en twee Duitse studenten van de Fontys Hogeschool Venlo is de gelegenheid geboden een korte vragenlijst af te nemen.

Zes van de 53 benaderde personen (11%) weigerden medewerking. De respons is derhalve hoog (89%). 23 Personen (43%) blijken echter geen softdrugs te gebruiken of dit niet zelf te kopen. De overige 45% van de benaderde automobilisten (24 personen) gebruikt softdrugs en koopt dit in Venlo. Van hen kopen er drie (13% van de gebruikers en 6% van alle aangehouden auto's) de softdrugs buiten de gedoogde coffeeshops. Twee van de drie kopen de softdrugs uitsluitend op straat, één koopt in zowel gedoogde als niet gedoogde coffeeshops. Het percentage bezoekers dat hun softdrugs koopt bij overige verkooppunten blijkt relatief gering te zijn. Voor het doen van algemene uitspraken moeten tenminste 100 enquêtes worden afgenomen onder deze categorie bezoekers. Uit kosten-baten overwegingen is het derhalve de vraag of deze methode grootschalig moet worden toegepast.

5. SAMENVATTING

In het kader van het onderzoek Monitoring Drugsoverlast Venlo is een aanvullend onderzoek verricht. Dit aanvullende onderzoek bestaat uit drie onderdelen: observaties en tellingen op locaties waar drugsrunners en -handelaren komen en rondhangen; een face-to-face enquête onder ondernemers in de Binnenstad van Venlo; en een pilot-studie onder bezoekers. In dit hoofdstuk worden de belangrijkste resultaten van deze drie deelonderzoeken beschreven.

5.1 Ondernemers

In deze paragraaf wordt ingegaan op de belangrijkste resultaten van de enquête onder ondernemers in de Binnenstad van Venlo.

Voorkomen van buurtproblemen

Om een beeld te krijgen van de mogelijke vormen van overlast in de Binnenstad van Venlo is de ondernemers een aantal voorvallen en situaties voorgelegd die tot overlast kunnen leiden. De ondernemers is gevraagd in welke mate verschillende vormen van overlast voorkomen. Deze gegevens zijn samengevoegd tot indicatoren met een waarde tussen één en tien voor vier buurtproblemen, te weten: drugsproblematiek, verkeersproblemen, buurtverloedering en buurtdreiging.

De scores op de vier voor buurtproblemen ontwikkelde indicatoren zijn niet bijzonder hoog, hetgeen wil zeggen dat er geen sprake is van zeer ernstige problematiek. De indicator drugsproblemen is het hoogst, met name in Q4+ (4,9 in Q4+ en 3,6 in de Overige Binnenstad). Uit de analyses blijkt dat een groter aantal ondernemers is weggetrokken uit Q4+ dan uit het overige deel van de Binnenstad.

Verkooppunten van drugs

Volgens een grote meerderheid (80%) van de ondervraagde ondernemers worden er drugs verkocht in de buurt van hun onderneming. In veel gevallen (86%) gaat het daarbij om meerdere (twee of meer) verkooppunten in de buurt. Van de verschillende vormen van drugsverkoop komt het dealen op straat volgens de ondervraagde ondernemers het meest voor in de binnenstad van Venlo (52%). Daarnaast scoort in Q4+ de verkoop vanuit dealpanden hoog (42%). In het overige deel van de Binnenstad staat de verkoop in niet gedoogde coffeeshops op de tweede plaats (24%).

Uit de observaties komt eenzelfde beeld naar voren. Rondhangen voor een (deal)pand en bezoeken van een (deal)pand komt gemiddeld vaker voor in de gebieden A en C (1,5 en 1,0), oftewel het Q4+ gebied, dan in gebied B (0,4; overige deel van de Binnenstad). Het dealen op straat wordt in gebied B echter alleen in weken twee en drie (1,1 en 0,10) waargenomen door de stadswachten.

Ervaren van overlast

Om de ervaren overlast die voortkomt uit de handel in en het gebruik van drugs te meten, zijn aan de ondernemers vragen gesteld over het ervaren van concrete, drugsgelateerde voorvallen en situaties. Uit de verkregen gegevens zijn drie indicatoren samengesteld, te weten: overlast door coffeeshops of andere verkooppunten; annexatie van de openbare ruimte door dealers, runners of gebruikers; overige vormen van overlast, zoals vervuiling van portieken of straten en gebruikte spuiten op straat.

Gemeten op een schaal van één tot tien is de overlast door annexatie door drugsdealers /gebruikers van de openbare ruimte het grootst (gemiddelde indicatorscore 2,8), maar het verschil met overlast door verkooppunten (2,3) en overige vormen van overlast (2,5) is klein. Uit nadere analyses is gebleken dat het met name gaat om het hinderlijk heen en weer lopen en om het schreeuwen en ruziemaken van dealers, runners en gebruikers. Uit de observaties komt naar voren dat heen en weer lopen van personen inderdaad één van de activiteiten is die gemiddeld het vaakst voorkomt (gebied A 1,3; gebied B 0,6; gebied C 0,6).

Alle vormen van drugsoverlast, maar met name overlast door coffeeshops en andere verkooppunten van drugs hebben in Q4+ een hogere indicatorscore dan in het overige deel van de Binnenstad (2,7 in Q4+ tegenover 1,9 in de overige Binnenstad).

Drugstoerisme komt volgens het grootste deel van de ondervraagde ondernemers (75%) voor, waarbij de helft van deze ondernemers (51%) van mening is dat dit extra overlast met zich meebrengt. Overigens zijn tijdens de tellingen met name in de Prinsessesingel auto's met een Duits kenteken waargenomen (6,8 tegenover 3,3 in de St. Urbanusweg en 2,7 in de Straelseweg).

Gevolgen van drugsoverlast

Wanneer de gevolgen van overlast voor de ondernemers in de Binnenstad van Venlo worden geanalyseerd, blijkt dat de meeste ondernemers (79%) zich overdag wel veilig voelen, maar dat 's avonds 46% zich wel eens onveilig voelt. Meer dan de helft van de ondernemers (59%) mijdt bepaalde plekken in de Binnenstad van Venlo. Uit de observaties komt naar voren dat de gebieden met name 's avonds (tussen 17.00 en 24.00 uur) worden bezocht door drugrunners (gebied A 2,3; gebied B 0,8; gebied C 2,0). Het rondhangen van personen voor een (deal)pand en het bezoeken van een (deal)pand gebeurt daarentegen zowel 's middags als 's avonds.

Eén van de mogelijke gevolgen van overlast is slachtofferschap van criminaliteit. Het gaat hierbij met name om vermogensdelicten, geweldsdelicten en vandalisme. Van de ondernemers is de afgelopen 12 maanden 60% wel eens slachtoffer geweest van vermogensdelicten, 18% van geweldsdelicten en 37% van vandalisme. Bij schade ten gevolge van criminaliteit worden drie soorten schade onderscheiden. Naast directe schade kan er sprake zijn van gevolgschade wanneer bijvoorbeeld de winkel tijdelijk moet worden gesloten of veel extra administratie nodig is. Bovendien kan als gevolg van criminaliteit immateriële schade worden geleden. Hierbij kan het onder andere gaan om ziekteverzuim onder het personeel of verlies van klanten. Bijna de helft van de ondernemers (46%) heeft schade geleden als gevolg van criminaliteit. In het Q4+ gebied hebben minder ondernemers schade geleden dan in het overige deel van de Binnenstad. Het verschil is bij alle vormen van schade ongeveer 10%.

Een grote meerderheid (84%) van de ondernemers heeft beveiligingsmaatregelen getroffen ter voorkoming van slachtofferschap van criminaliteit. Hierbij gaat het vooral om inbraakwerende maatregelen zoals luid en stil inbraakalarm (49% en 44%) en verstevigd hang- en sluitwerk (39%).

5.2 Observaties en tellingen

Uit de analyses van de observaties blijkt onder andere dat het in week zeven in de gebieden A en B erg druk is vergeleken met de andere weken. Voor deze hoge aantallen is een aantal verklaringen mogelijk. Ten eerste zijn er in deze week alleen observaties uitgevoerd op zaterdag. Uit alle resultaten blijkt dat zaterdag de drukste dag van de week is. Bovendien gaat het om de zaterdag na carnaval.

Tot slot komt naar voren dat daadwerkelijke handel en gebruik van drugs tijdens de observaties in alle gebieden niet tot nauwelijks voorkomt. De meest voorkomende activiteiten zijn rondhangen voor een (deal)pand, bezoeken van een (deal)pand en heen- en weerlopen van personen.

Wanneer wordt gekeken naar de tellingen van de auto's, blijkt dat gemiddeld in de Prinsessesingel de meeste auto's zijn geteld, 29,3 tegenover 18,2 in de St. Urbanusweg en 13,2 in de Straalseweg. De Prinsessesingel wordt eveneens vaker bezocht door Duitsers (gemiddeld 6,8 per week) dan de andere twee straten (3,3 St. Urbanusweg en 2,7 Straalseweg).

5.3 Pilot-studie bezoekers

Het enquêteren van 25 bezoekers van coffeeshops is relatief eenvoudig verlopen. Het benaderen van respondenten uit de overige twee groepen blijkt echter binnen de geplande tijd en inzet vrijwel onmogelijk. Op verschillende dagen (zowel door de week als in het weekeinde) en op verschillende tijdstippen (zowel 's middags als 's avonds) hebben meerdere veldwerkers geprobeerd om buiten de coffeeshops respondenten te werven. Hierbij zijn slechts vier vragenlijsten afgenomen, waarvan twee in een regulier café waar het gebruik van cannabis wordt toegestaan en twee op straat. Overigens heeft daarnaast wel met diverse personen een gesprek plaatsgevonden, zonder dat daarbij gebruik is gemaakt van een enquêteformulier. Het gaat hierbij om detailhandelondernemers, café-eigenaren, voorbijgangers, coffeeshopmedewerkers, softdruggebruikers en drugsrunners.

Gedoopte coffeeshops

De vijf gedoopte coffeeshops zijn in principe niet vrij toegankelijk. De deur is gesloten en om toegang te verkrijgen moet eerst worden aangebeld. De deur wordt vervolgens elektronisch open gedaan. Volgens één van de respondenten is dit het resultaat van de politie-inval die enige tijd geleden hebben plaatsgevonden.

Het percentage Duitse klanten ligt relatief hoog. De helft tot drie kwart van de coffeeshopbezoekers zou afkomstig zijn uit Duitsland. Het aandeel auto's met een Duits kenteken is weliswaar lager, maar niet alle getelde automobilisten bezoeken ook daadwerkelijk een coffeeshop of overige verkooppunten. Onder de getelde voertuigen met een Nederlands kenteken zullen ook relatief veel bewoners van de Binnenstad zitten.

Veel respondenten uit de coffeeshops, met name de Duitse, geven aan dat de keuze voor het verkooppunt waar ze hun drugs kopen, wordt bepaald door de legaliteit van het verkooppunt, de kwaliteit van de aangeboden softdrugs en de privacy die ze wordt geboden. Ze willen vooral rustig kunnen kopen en eventueel gebruiken. Bijna alle respondenten kopen hun drugs dan ook altijd in de gedoopte coffeeshops.

Volgens meerdere respondenten en eigenaren van gedoopte coffeeshops is het aantal gedoopte coffeeshops in Venlo te gering. Het aantal gedoopte coffeeshops lijkt te veel

gebaseerd op het inwonertal van Venlo, waarbij geen rekening is gehouden met de grote aantallen Duitse bezoekers.

Publieke verkooppunten

In de omgeving van de Maaskade, de Bolwaterstraat en de Puteanusstraat zitten veel smartshops, headshops, growshops en 'kadoshops'. Van een aantal van deze zaken wordt gezegd dat zij ook softdrugs verkopen. Geen enkele informant kan of wil echter namen of huisnummers geven. Andere straten waar zich publieke verkooppunten bevinden zijn de Kaldenkerkerweg, de Roermondsestraat en de Sloterbeekstraat.

Een groot deel van de smart-, head-, en growshops lijkt in handen van eigenaren van Turkse afkomst. Geen van de winkeliers heeft toestemming gegeven om bezoekers te enquêteren. De eigenaren willen niets met het onderzoek te maken hebben en willen ook niet dat er bij hen voor de deur wordt geënquêteerd. De meeste winkeliers zeggen zelf niets te verkopen, maar wijzen wel in de richting van andere winkels. Het lijkt er op dat veel van deze winkels in handen zijn van een beperkt aantal personen en dat ze fungeren als dekmantel voor de drugshandel.

Private verkooppunten

Voorop de Maaskade lopen veel straatdealers rond. Het overgrote deel van de straatdealers is van Turkse afkomst. De indruk bestaat dat de straatdealers en de publieke verkooppunten nauw met elkaar zijn verweven. Een aantal van hen heeft panden aan de Maaskade met hierin headshops en kadoshops. Ze staan regelmatig in groepjes voor de deuren van deze winkels, ze spreken voorbijgangers aan op straat of houden ze scherp in de gaten. Als deze dealers niet voor de winkel staan en een voorbijganger blijft op straat stilstaan, verschijnt meteen iemand in de deuropening. Overigens lopen op de Maaskade ook personen die voorbijgangers doorverwijzen naar de gedoogde coffeeshops. Volgens verschillende respondenten zijn er zomers grote aantallen dealers die prominent aanwezig zijn.

Meerdere informanten, zowel bezoekers als eigenaren van coffeeshops en cafés waarschuwen voor de straatdealers en de private verkooppunten. Ze spreken over gevaarlijke personen die bedreigen, inbreken en beroven. Volgens meerdere personen is het onmogelijk en misschien zelfs gevaarlijk om ten behoeve van het onderzoek met (straat-)dealers in contact te komen.

5.4 Ten slotte

Aangezien de scores op de vier voor buurtproblemen ontwikkelde indicatorscores niet bijzonder hoog zijn in de Binnenstad, zou gesteld kunnen worden dat er geen sprake is van (zeer) ernstige buurtproblematiek. De indicator drugsproblemen scoort het hoogst, met name in het Q4+ gebied.

Zowel uit de enquêtes als uit de observaties komt naar voren dat het bezoeken van een (deal)pand en het rondhangen voor een (deal)pand veelal voorkomt in het Q4+ gebied. Uit de enquêtes blijkt daarnaast dat het dealen op straat ook in het overige deel van de Binnenstad plaatsvindt. Dit beeld komt echter niet uit de observaties naar voren.

Naast de vier indicatoren voor buurtproblemen, zijn drie indicatoren ontwikkeld die de ervaren drugsoverlast meten. Voor deze drie indicatoren geldt eveneens dat de gemiddelde scores in de Binnenstad niet bijzonder hoog zijn. Wel hebben alle vormen van overlast in het Q4+ gebied een hogere score dan in het overige deel van de

Binnenstad van Venlo. Met name de overlast door coffeeshops en andere verkooppunten van drugs scoort in het Q4+ gebied hoog. Bovendien zijn in dit gebied de verschillen tussen de ondernemers groot. Met name detailhandelondernemers die al gedurende langere tijd een winkel hebben in het Q4+ gebied klagen over drugsoverlast, terwijl eigenaars van cadeaushops en horecagelegenheden geen overlast ervaren van de drugshandel in hun buurt.

Uit de pilot-studie onder cannabisgebruikers is met name naar voren gekomen dat het enquêteren van bezoekers van coffeeshops (veel) eenvoudiger is uit te voeren dan het enquêteren van de bezoekers van publieke en private verkooppunten. Geen van de eigenaren van publieke verkooppunten heeft toestemming gegeven om bezoekers te enquêteren. Ze willen niets met het onderzoek te maken hebben en willen ook niet dat er bij hen voor de deur wordt geënquêteerd. Daarnaast waarschuwen meerdere informanten, zowel bezoekers als eigenaren van coffeeshops/cafés, voor de straatdealers en verkopers van softdrugs in private verkooppunten. Gesproken wordt over gevaarlijke personen die niet terugschrikken voor intimidatie en bedreiging en tevens verantwoordelijk zouden zijn voor inbraken en berovingen in de buurt. Volgens meerdere personen is het onmogelijk en wellicht zelfs gevaarlijk om met (straat-)dealers in contact te komen, ook al is dit voor een sociaal-wetenschappelijk onderzoek naar bezoekers van verkooppunten van cannabis.

BIJLAGE 1 TABELLEN OBSERVATIES EN TELLINGEN

Observaties

Tabel 1 Gemiddeld aantal aanwezige personen per week

Weeknummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	Totaal
Gebied A (n=356)	2,0	6,9	5,5	3,4	5,8	6,1	26,7	6,3	7,1	1,7	2,8	5,8
Gebied B (n=159)	GO	2,5	2,5	1,4	2,6	0,1	9,7	2,1	1,5	0,4	0,0	2,1
Gebied C (n=351)	GO	7,6	5,4	5,2	2,8	1,6	4,4	1,7	0,7	1,0	3,2	3,8

GO: Geen observatie

Tabel 2 Gemiddeld aantal afnemers/klanten per week

Weeknummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	Totaal
Gebied A (n=356)	0,0	1,5	0,6	0,4	0,3	1,4	3,3	1,3	0,0	0,0	0,0	0,7
Gebied B (n=159)	GO	1,2	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8	0,0	0,0	0,0	0,3
Gebied C (n=351)	GO	2,4	0,7	1,0	1,0	0,7	1,9	0,4	0,3	0,0	1,4	0,9

GO: Geen observatie

Tabel 3 Gemiddeld aantal dealers per week

Weeknummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	Totaal
Gebied A (n=356)	0,0	0,5	0,2	0,2	0,1	0,9	0,8	0,2	0,0	0,1	0,0	0,3
Gebied B (n=159)	GO	0,5	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1
Gebied C (n=351)	GO	0,9	0,1	0,1	0,0	0,3	0,5	0,1	0,0	0,0	0,0	0,2

GO: Geen observatie

Tabel 4 Gemiddeld aantal drugsrunners per week

Weeknummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	Totaal
Gebied A (n=356)	2,0	2,1	2,1	1,9	1,7	0,9	2,4	0,8	1,5	1,1	2,8	1,8
Gebied B (n=159)	GO	0,5	1,3	0,8	0,2	0,1	1,3	0,6	0,9	0,1	0,0	0,7
Gebied C (n=351)	GO	1,2	1,1	1,8	0,9	0,0	2,0	0,2	0,2	0,2	0,4	1,0

GO: Geen observatie

Tabel 5 Gemiddeld aantal voorbijgangers/onbekend per week

Weeknummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	Totaal
Gebied A (n=356)	0,0	3,3	2,4	0,9	3,7	3,0	20,3	2,8	6,3	2,2	0,0	3,1
Gebied B (n=159)	GO	0,3	0,3	0,2	2,3	0,0	8,4	1,5	1,0	0,2	0,0	1,0
Gebied C (n=351)	GO	2,7	2,1	1,6	0,9	0,2	2,2	0,0	1,2	0,0	0,3	1,3

GO: Geen observatie

Tabel 6 Rondhagen voor (deal)pand per week

Weeknummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	Totaal
Gebied A (n=356)	0,0	2,1	1,2	1,2	1,3	1,8	4,8	1,8	1,1	1,1	0,6	1,5
Gebied B (n=159)	GO	0,4	0,2	0,5	0,4	0,1	0,6	0,6	1,1	0,2	0,0	0,4
Gebied C (n=351)	GO	1,8	0,8	2,2	0,9	0,4	1,9	0,3	0,3	0,2	0,3	1,0

GO: Geen observatie

Tabel 7 Bezoeken van een (deal)pand per week

Weeknummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	Totaal
Gebied A (n=356)	0,0	0,8	0,4	0,3	0,0	1,3	2,1	1,6	1,1	0,4	0,0	0,6
Gebied B (n=159)	GO	0,2	0,4	0,1	0,0	0,0	0,3	0,5	0,0	0,0	0,0	0,2
Gebied C (n=351)	GO	1,6	0,3	0,2	0,2	0,1	0,7	0,7	0,5	0,2	1,0	0,4

GO: Geen observatie

Tabel 8 Heen- en weerlopende personen per week

Weeknummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	Totaal
Gebied A (n=356)	2,0	1,5	1,6	0,7	0,8	0,8	4,8	1,9	0,9	0,5	2,1	1,3
Gebied B (n=159)	GO	1,7	1,2	0,5	0,2	0,1	0,6	0,1	0,3	0,1	0,0	0,6
Gebied C (n=351)	GO	1,6	0,9	0,4	0,3	0,0	1,7	0,4	0,1	0,2	0,8	0,6

GO: Geen observatie

Tabel 9 Gebruik van drugs/alcohol op straat per week

Weeknummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	Totaal
Gebied A (n=356)	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gebied B (n=159)	GO	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gebied C (n=351)	GO	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

GO: Geen observatie

Tabel 10 Handel op straat per week

Weeknummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	Totaal
Gebied A (n=356)	0,0	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Gebied B (n=159)	GO	1,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Gebied C (n=351)	GO	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4

GO: Geen observatie

Tabel 11 Personen op scooters per week

Weeknummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	Totaal
Gebied A (n=356)	0,0	0,1	0,2	0,0	0,1	0,1	0,9	0,3	0,3	0,2	0,0	0,2
Gebied B (n=159)	GO	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,1	0,1	0,0	0,0
Gebied C (n=351)	GO	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,3	0,1	0,2	0,2	0,2	0,1

GO: Geen observatie

Tabel 12 Stilstaande auto's met alleen bestuurder per week

Weeknummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	Totaal
Gebied A (n=356)	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,2	0,3	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1
Gebied B (n=159)	GO	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,3	0,1	0,0	0,1
Gebied C (n=351)	GO	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	0,5	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1

GO: Geen observatie

Tabel 13 Stilstaande auto's met meerdere personen per week

Weeknummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	Totaal
Gebied A (n=356)	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,2	0,2	0,3	0,0	0,0	0,1
Gebied B (n=159)	GO	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,2	0,1	0,0	0,1
Gebied C (n=351)	GO	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,3	0,2	0,1	0,2	0,1

GO: Geen observatie

Tabel 14 Gemiddeld aantal personen op observatieplek per dag van de week

Dag	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag	Zaterdag	Zondag	Totaal
Gebied A (n=356)	2,3	3,7	9,0	5,3	5,1	13,4	4,0	5,8
Gebied B (n=159)	0,7	0,8	3,2	1,8	2,1	6,1	1,5	2,1
Gebied C (n=351)	3,1	3,5	3,4	3,6	4,3	7,3	1,8	3,8

GO: Geen observatie

Tabel 15 Gemiddeld aantal personen op observatieplek per tijdstip

Tijdstip	9.00 tot 13.00	13.00 tot 17.00	17.00 tot 24.00	Totaal
Gebied A (n=303)	3,5	8,1	4,4	5,8
Gebied B (n=135)	1,8	2,6	1,8	2,1
Gebied C (n=284)	1,7	3,5	6,2	3,8

Tabel 16 Gemiddeld aantal afnemers/klanten per tijdstip

Tijdstip	9.00 tot 13.00	13.00 tot 17.00	17.00 tot 24.00	Totaal
Gebied A (n=303)	0,6	0,8	0,7	0,7
Gebied B (n=135)	0,2	0,2	0,4	0,3
Gebied C (n=284)	0,4	0,8	1,5	0,9

Tabel 17 Gemiddeld aantal dealers per tijdstip

Tijdstip	9.00 tot 13.00	13.00 tot 17.00	17.00 tot 24.00	Totaal
Gebied A (n=303)	0,2	0,5	0,0	0,3
Gebied B (n=135)	0,1	0,1	0,0	0,1
Gebied C (n=284)	0,1	0,2	0,1	0,2

Tabel 18 Gemiddeld aantal drugsrunners per tijdstip

Tijdstip	9.00 tot 13.00	13.00 tot 17.00	17.00 tot 24.00	Totaal
Gebied A (n=303)	0,6	2,0	2,3	1,8
Gebied B (n=135)	0,4	0,8	0,8	0,7
Gebied C (n=284)	0,2	0,7	2,0	1,0

Tabel 19 Gemiddeld aantal voorbijgangers/onbekend per tijdstip

Tijdstip	9.00 tot 13.00	13.00 tot 17.00	17.00 tot 24.00	Totaal
Gebied A (n=303)	1,9	5,0	1,8	3,1
Gebied B (n=135)	0,9	1,3	0,7	1,0
Gebied C (n=284)	0,7	1,3	1,9	1,3

Tabel 20 Rondhangen voor (deal)pand per tijdstip

Tijdstip	9.00 tot 13.00	13.00 tot 17.00	17.00 tot 24.00	Totaal
Gebied A (n=303)	0,8	1,9	1,4	1,5
Gebied B (n=135)	0,4	0,3	0,5	0,4
Gebied C (n=284)	0,2	0,9	1,9	1,0

Tabel 21 Bezoeken van een (deal)pand per tijdstip

Tijdstip	9.00 tot 13.00	13.00 tot 17.00	17.00 tot 24.00	Totaal
Gebied A (n=303)	0,3	0,7	0,5	0,6
Gebied B (n=135)	0,1	0,2	0,2	0,2
Gebied C (n=284)	0,2	0,6	0,5	0,4

Tabel 22 Heen- en weerlopende personen per tijdstip

Tijdstip	9.00 tot 13.00	13.00 tot 17.00	17.00 tot 24.00	Totaal
Gebied A (n=303)	0,7	1,6	1,2	1,3
Gebied B (n=135)	0,4	0,9	0,5	0,6
Gebied C (n=284)	0,3	0,6	0,8	0,6

Tabel 23 Gebruik van drugs/alcohol op straat per tijdstip

Tijdstip	9.00 tot 13.00	13.00 tot 17.00	17.00 tot 24.00	Totaal
Gebied A (n=303)	0,0	0,0	0,0	0,0
Gebied B (n=135)	0,0	0,0	0,0	0,0
Gebied C (n=284)	0,0	0,0	0,0	0,0

Tabel 24 Handel op straat per tijdstip

Tijdstip	9.00 tot 13.00	13.00 tot 17.00	17.00 tot 24.00	Totaal
Gebied A (n=303)	0,1	0,0	0,1	0,1
Gebied B (n=135)	0,1	0,2	0,0	0,1
Gebied C (n=284)	0,0	0,0	0,4	0,4

Tabel 25 Personen op scooters per tijdstip

Tijdstip	9.00 tot 13.00	13.00 tot 17.00	17.00 tot 24.00	Totaal
Gebied A (n=303)	0,1	0,2	0,1	0,2
Gebied B (n=135)	0,0	0,0	0,0	0,0
Gebied C (n=284)	0,0	0,2	0,1	0,1

Tabel 26 Stilstaande auto's met alleen bestuurder per tijdstip

Tijdstip	9.00 tot 13.00	13.00 tot 17.00	17.00 tot 24.00	Totaal
Gebied A (n=303)	0,1	0,1	0,1	0,1
Gebied B (n=135)	0,0	0,0	0,2	0,1
Gebied C (n=284)	0,0	0,1	0,1	0,1

Tabel 27 Stilstaande auto's met meerdere personen per tijdstip

Tijdstip	9.00 tot 13.00	13.00 tot 17.00	17.00 tot 24.00	Totaal
Gebied A (n=303)	0,0	0,1	0,1	0,1
Gebied B (n=135)	0,1	0,1	0,1	0,1
Gebied C (n=284)	0,1	0,1	0,2	0,1

Tellingen

Tabel 28 Gemiddeld aantal Nederlandse auto's per week

Weeknummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	Totaal
St. Urbanusweg (n=43)	GO	GO	GO	10,2	23,0	14,8	6,7	7,0	12,2	13,2	8,5	14,9
Prinsessesingel (n=39)	GO	GO	36,5	27,8	25,2	25,5	28,0	10,8	22,2	9,3	12,0	22,1
Straelseweg (n=88)	GO	14,5	13,7	14,1	15,1	10,5	14,0	5,8	9,0	13,3	11,5	13,2

GO: Geen observatie

Tabel 29 Gemiddeld aantal Duitse auto's per week

Weeknummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	Totaal
St. Urbanusweg (n=43)	GO	GO	GO	5,0	3,4	2,5	4,3	1,0	3,6	2,7	3,0	3,3
Prinsessesingel (n=39)	GO	GO	11,5	8,4	5,0	2,5	36,0	2,3	7,5	2,8	9,0	6,8
Straelseweg (n=88)	GO	3,2	1,4	3,5	2,6	3,5	4,3	1,5	2,0	2,9	6,0	2,7

GO: Geen observatie

Tabel 30 Gemiddeld aantal auto's overig per week

Weeknummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	Totaal
St. Urbanusweg (n=43)	GO	GO	GO	0,0	1,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,5
Prinsessesingel (n=39)	GO	GO	2,5	0,1	0,4	0,0	2,0	0,3	0,2	0,3	0,0	0,4
Straelseweg (n=88)	GO	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

GO: Geen observatie

Tabel 31 Gemiddeld aantal auto's totaal per week

Weeknummer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	Totaal
St. Urbanusweg (n=43)	GO	GO	GO	15,2	27,0	17,3	11,0	8,0	15,8	16,0	11,5	18,2
Prinsessesingel (n=39)	GO	GO	50,5	36,3	30,6	28,0	66,0	13,3	29,8	12,3	21,0	29,3
Straelseweg (n=88)	GO	17,6	15,1	17,6	17,7	14,0	18,7	7,3	11,0	16,1	17,5	15,9

GO: Geen observatie

Tabel 32 Gemiddeld aantal Nederlandse auto's per dag van de week

Dag	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag	Zaterdag	Zondag	Totaal
St. Urbanusweg (n=43)	17,2	10,9	17,8	16,5	27,1	6,3	8,2	14,9
Prinsessesingel (n=39)	21,8	18,8	28,3	28,5	19,5	26,0	12,5	22,1
Straelseweg (n=88)	12,4	10,7	16,3	12,9	16,2	15,8	6,4	13,2

GO: Geen observatie

Tabel 33 Gemiddeld aantal Duitse auto's per dag van de week

Dag	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag	Zaterdag	Zondag	Totaal
St. Urbanusweg (n=43)	2,7	3,3	3,8	2,3	3,0	5,2	2,7	3,3
Prinsessesingel (n=39)	4,8	5,8	7,0	6,8	5,8	17,5	3,4	6,8
Straelseweg (n=88)	2,5	3,1	1,3	2,4	2,4	6,5	1,8	2,7

GO: Geen observatie

Tabel 34 Gemiddeld aantal auto's overig per dag van de week

Dag	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag	Zaterdag	Zondag	Totaal
St. Urbanusweg (n=43)	0,2	0,0	3,3	0,0	0,1	0,0	0,0	0,5
Prinsessesingel (n=39)	0,2	0,0	0,8	0,7	0,0	0,5	0,3	0,4
Straelseweg (n=88)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0

GO: Geen observatie

Tabel 35 Gemiddeld aantal auto's totaal per dag van de week

Dag	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag	Zaterdag	Zondag	Totaal
St. Urbanusweg (n=43)	20,0	14,1	22,0	18,8	30,3	11,5	10,8	18,2
Prinsessesingel (n=39)	26,8	24,5	36,0	36,0	25,3	44,0	16,1	29,3
Straelseweg (n=88)	14,9	13,8	17,7	15,4	18,5	22,4	8,1	15,9

GO: Geen observatie

Tabel 36 Gemiddeld aantal Nederlandse auto's per tijdstip

Tijdstip	9.00 tot 13.00	13.00 tot 17.00	17.00 tot 24.00	Totaal
St. Urbanusweg (n=43)	9,0	18,8	7,1	14,9
Prinsessesingel (n=39)	22,1	25,4	13,0	22,1
Straelseweg (n=88)	13,6	14,4	8,7	13,2

Tabel 37 Gemiddeld aantal Duitse auto's per tijdstip

Tijdstip	9.00 tot 13.00	13.00 tot 17.00	17.00 tot 24.00	Totaal
St. Urbanusweg (n=43)	2,3	4,0	2,1	3,3
Prinsessesingel (n=39)	8,3	6,2	5,9	6,8
Straelseweg (n=88)	2,8	2,7	2,5	2,7

Tabel 38 Gemiddeld aantal auto's overig per tijdstip

Tijdstip	9.00 tot 13.00	13.00 tot 17.00	17.00 tot 24.00	Totaal
St. Urbanusweg (n=43)	0,0	0,8	0,0	0,5
Prinsessesingel (n=39)	0,9	0,2	0,0	0,4
Straelseweg (n=88)	0,0	0,0	0,0	0,0

Tabel 39 Gemiddeld aantal auto's totaal per tijdstip

Tijdstip	9.00 tot 13.00	13.00 tot 17.00	17.00 tot 24.00	Totaal
St. Urbanusweg (n=43)	11,3	22,9	9,3	18,2
Prinsessesingel (n=39)	31,3	31,8	18,9	29,3
Straelseweg (n=88)	16,5	17,1	11,1	15,9

BIJLAGE 2 TABELLEN ONDERNEMERS

Tabel 1 Gemiddelde indicatorscore buurtproblematiek in de binnenstad

	Q4 ⁺ Binnenstad (n=49)	Overige deel Binnenstad (n=54)	Totaal Binnenstad (N=103)
Drugsproblematiek	4,9	3,6	4,2
Verkeersproblematiek	3,8	3,4	3,6
Buurtverloedering	3,7	3,6	3,7
Buurt dreiging	3,0	2,9	2,9

Tabel 2 Gemiddeld rapportcijfer voor omgeving van de onderneming

	Q4 ⁺ Binnenstad	Overige Binnenstad	Totaal Binnenstad
Rapportcijfer voor omgeving	5,8	6,8	6,4

Tabel 3 Percentage ondernemers dat aangeeft dat er in de buurt van de onderneming drugs worden verkocht

	Q4 ⁺ Binnenstad		Overige Binnenstad		Totaal Binnenstad	
	n	%	n	%	n	%
Ja	41	84	41	77	82	80
Nee	3	6	10	19	13	13
Weet niet	5	10	2	4	7	7
Totaal	49	100	53	100	102	100

Tabel 4 Schattingen van aantal verkooppunten in de buurt volgens ondernemers, die van mening zijn dat drugsverkoop plaatsvindt in hun buurt

	Q4 ⁺ Binnenstad		Overige Binnenstad		Totaal Binnenstad	
	n	%	n	%	n	%
1	4	9	8	20	12	14
2 - 4	6	14	12	30	18	22
5 - 10	11	26	4	9	15	18
>10	8	20	0	0	8	10
Weet niet/geen antwoord	13	31	17	41	30	36
Totaal	41	100	41	100	82	100

Tabel 5 Percentage ondernemers dat bevestigt dat verkoopvorm van drugs aanwezig is in de buurt

	Q4 ⁺ Binnenstad	Overige Binnenstad	Totaal Binnenstad
Gedoopte coffeeshops	37	6	21
Niet gedoopte coffeeshops	31	24	28
Uitgaansgelegenheden	25	15	20
Cadeaushops, smartshops	19	3	11
Straatdealen	42	61	52
Dealpanden	42	18	30
Koeriersdienst	9	15	12

Tabel 6 Gemiddelde indicatorscore voor ervaren drugsoverlast in de binnenstad in de afgelopen twaalf maanden

	Q4 ⁺ Binnenstad	Overige Binnenstad	Totaal Binnenstad
Overlast coffeeshops/ verkooppunten	2,7	1,9	2,3
Annexatie door gebruikers/dealers/ runners	2,9	2,7	2,8
Overige vormen van overlast*	2,8	2,3	2,5

* vervuiling van straat of plein door drugsgebruikers/dealers, vervuiling van portieken/bergingen rondom de onderneming, gebruikte spuiten op straat

Tabel 7 Percentage ondernemers dat van mening is dat drugstoerisme voorkomt in hun buurt

	Q4 + Binnenstad		Overige Binnenstad		Totaal Binnenstad	
	n	%	n	%	n	%
Ja	43	88	34	63	77	75
Nee	5	10	14	26	19	18
Weet niet	1	2	6	11	7	7
Totaal	49	100	54	100	103	100

Tabel 8 Percentage ondernemers dat aangeeft dat drugstoerisme extra overlast oplevert

	Q4 + Binnenstad		Overige Binnenstad		Totaal Binnenstad	
	n	%	n	%	n	%
Ja	17	41	23	64	40	51
Nee	20	48	12	33	32	41
Weet niet	5	12	1	3	6	8
Totaal	42	100	36	100	78	100

Tabel 9 Percentage ondernemers dat zich wel eens onveilig voelt in de buurt van de onderneming

		Q4 + Binnenstad		Overige Binnenstad		Totaal Binnenstad	
		n	%	n	%	n	%
OVERDAG	Ja	11	24	9	18	20	21
	Nee	34	76	40	82	74	79
	Totaal	45	100	49	100	94	100
'S AVONDS	Ja	21	45	24	47	45	46
	Nee	22	47	26	51	48	49
	Weet niet	4	9	1	2	5	5
	Totaal	47	100	51	100	98	100

Tabel 10 Gemiddeld rapportcijfer voor buurt als plek om te werken

	Q4 + Binnenstad	Overige Binnenstad	Totaal Binnenstad
Rapportcijfer voor buurt als werkplek	6,6	7,2	6,9

Tabel 11 Percentage ondernemers dat bepaalde plekken vermijdt uit veiligheidsoogpunt

	Q4 + Binnenstad		Overige Binnenstad		Totaal Binnenstad	
	n	%	n	%	n	%
Ja	14	52	21	66	35	59
Nee	13	48	11	34	24	41
Totaal	27	100	32	100	59	100

Tabel 12 Percentage ondernemers dat aangeeft slachtoffer te zijn geweest van vermogens- en geweldsdelicten en vandalisme in de afgelopen twaalf maanden

	Q4 ⁺ Binnenstad		Overige Binnenstad		Totaal Binnenstad	
	n	%	n	%	n	%
Vermogensdelicten	24	49	38	70	62	60
Diefstal	20	42	34	64	54	54
Poging tot inbraak	6	13	6	11	12	12
Inbraak	3	6	5	9	8	8
Diefstal uit bedrijfsvoertuig	4	8	2	4	6	6
Diefstal van bedrijfsvoertuig	1	2	2	4	3	3
Geweldsdelicten	9	18	9	17	18	18
Bedreigd in onderneming	8	17	8	15	16	16
Diefstal met geweld of bedreiging	3	6	2	4	5	5
Slachtoffer van mishandeling in onderneming	1	2	1	2	2	2
Vandalisme	15	31	23	43	38	37
Vandalisme/vernieling	15	31	23	43	38	37
Brandstichting	0	0	0	0	0	0

Tabel 13 Percentage ondernemers dat schade heeft geleden ten gevolge van criminaliteit in 2001

	Q4 ⁺ Binnenstad		Overige Binnenstad		Totaal Binnenstad	
	n	%	n	%	n	%
Directe schade*	19	39	27	50	45	46
Gevolgsschade	3	6	8	15	11	11
Immateriële schade(verlies klanten e.d.)	4	8	10	19	14	14

* gemiddelde schade Q4⁺ Binnenstad = € 1002; Overige Binnenstad = € 781; Totaal Binnenstad = € 879

Tabel 14 Percentage ondernemers dat beveiligingsmaatregelen heeft getroffen

	Q4 ⁺ Binnenstad		Overige Binnenstad		Totaal Binnenstad	
	n	%	n	%	n	%
Geen maatregelen	7	15	9	17	16	16
Wel maatregelen	41	85	45	83	86	84
Totaal	48	100	54	100	102	100

Tabel 15 Aard van de getroffen beveiligingsmaatregelen*

	Q4 ⁺ Binnenstad		Overige Binnenstad		Totaal Binnenstad	
	n	%	n	%	n	%
Inschakeling beveiligingsbedrijf	5	11	12	23	17	17
Afspraken met andere ondernemers	11	26	11	21	22	22
Verstevigd hang- en sluitwerk	17	35	23	43	40	39
Inbraakwerende ramen en deuren	11	23	19	35	30	29
Rolluiken/roldeuren	14	29	14	26	28	28
Stil inbraakalarm	21	44	24	44	45	44
Luid inbraakalarm	27	56	23	43	50	49
Labelen artikelen	7	15	10	19	17	17
Videobewaking	10	21	12	22	22	22
Andere beveiligingsmaatregelen	5	10	13	24	18	18

* Meerdere antwoorden mogelijk.

Tabel 16 Percentage ondernemers dat heeft overwogen om te verhuizen naar een andere locatie in de afgelopen twaalf maanden

	Q4 + Binnenstad		Overige Binnenstad		Totaal Binnenstad	
	n	%	n	%	n	%
Ja	13	27	13	24	26	25
Nee	36	73	41	76	77	75
Totaal	49	100	54	100	103	100

Tabel 17 Percentage ondernemers dat denkt daadwerkelijk te zullen verhuizen

	Q4 + Binnenstad		Overige Binnenstad		Totaal Binnenstad	
	n	%	n	%	n	%
Ja	7	59	6	46	13	52
Nee	4	33	3	23	7	28
Weet niet	1	8	4	31	5	20
Totaal	12	100	13	100	25	100

Tabel 18 Percentage ondernemers dat aangeeft dat er in de buurt ondernemingen zijn verhuisd naar een andere locatie in de afgelopen twaalf maanden

	Q4 + Binnenstad		Overige Binnenstad		Totaal Binnenstad	
	n	%	n	%	n	%
Ja	22	46	18	34	40	40
Nee	17	35	31	58	48	47
Weet niet	9	19	4	8	13	13
Totaal	48	100	53	100	101	100

Tabel 19 Geschat aantal ondernemingen in de buurt dat is verhuisd in de afgelopen twaalf maanden

	Q4 + Binnenstad		Overige Binnenstad		Totaal Binnenstad	
	n	%	n	%	n	%
1	4	20	8	44	12	31
2-4	9	45	8	44	17	45
5-7	2	10	2	11	4	11
Weet niet	5	25	0	0	5	13
Totaal	20	100	18	100	38	100

Tabel 20 Percentage ondernemers dat aangeeft dat er in de buurt panden zijn gesloten in de afgelopen twaalf maanden

	Q4 + Binnenstad		Overige Binnenstad		Totaal Binnenstad	
	n	%	n	%	n	%
Ja	40	82	32	59	72	70
Nee	7	14	20	37	27	26
Weet niet	2	4	2	4	4	4
Totaal	49	100	54	100	102	100

Tabel 21 Genoemde redenen voor de sluiting van de panden

	Q4 + Binnenstad		Overige Binnenstad		Totaal Binnenstad	
	n	%	n	%	n	%
Drugsoverlast	18	45	1	3	19	26
Faillissement	3	8	8	25	11	15
Teruglopende Duitse klandizie	5	12	0	0	5	7
Geen opvolging	1	3	4	13	5	7
Overige redenen	7	17	8	25	15	21
Weet niet	6	15	11	34	17	24
Totaal	40	100	32	100	72	100

Tabel 22 Geschatte gemiddelde omzetverandering voor 2000 t.o.v. 1999

	Q4 + Binnenstad		Overige Binnenstad		Totaal Binnenstad	
	n	%	n	%	n	%
Stijging						
0-25%	8	29	23	51	31	42
25-50%	0	0	2	4	2	3
Ongewijzigd	4	14	1	25	15	21
Daling						
0- 25%	14	50	7	16	21	29
25-50%	2	7	2	4	4	5
Totaal	28	100	45	100	73	100

Tabel 23 Percentage ondernemers dat heeft gemerkt dat politie verkooppunten van softdrugs heeft gesloten in afgelopen twaalf maanden

	Q4 + Binnenstad		Overige Binnenstad		Totaal Binnenstad	
	n	%	n	%	n	%
Ja	43	88	26	48	69	67
Nee	3	6	25	46	28	27
Weet niet	3	6	3	6	6	6
Totaal	49	100	54	100	103	100

Tabel 24 Percentage ondernemers dat aangeeft dat er door de politie verkooppunten zijn gesloten in de buurt van de onderneming in de afgelopen twaalf maanden

	Q4 + Binnenstad		Overige Binnenstad		Totaal Binnenstad	
	n	%	n	%	n	%
Ja	36	83	5	19	41	60
Nee	5	12	20	77	25	36
Weet niet	2	5	1	4	3	4
Totaal	43	100	26	100	69	100

Tabel 25 Geschat aantal sluitingen van verkooppunten in de buurt van de onderneming

	Q4 + Binnenstad		Overige Binnenstad		Totaal Binnenstad	
	n	%	n	%	n	%
1	3	9	1	20	4	10
2-4	19	54	2	40	21	53
5-10	6	17	0	0	6	15
Weet niet	7	20	2	40	9	22
Totaal	35	100	5	100	40	100

Tabel 26 Percentage ondernemers dat heeft gemerkt dat politie verkoop van softdrugs door straatdealers heeft geprobeerd tegen te gaan in de afgelopen twaalf maanden

	Q4 + Binnenstad		Overige Binnenstad		Totaal Binnenstad	
	n	%	n	%	n	%
Ja	30	64	20	37	50	50
Nee	14	30	32	59	46	45
Weet niet	3	6	2	4	5	5
Totaal	47	100	54	100	101	100

Tabel 27 Percentage ondernemers dat heeft gemerkt dat de politie op straat rondhangende softdruggebruikers probeerde te verminderen in de afgelopen twaalf maanden

	Q4 + Binnenstad		Overige Binnenstad		Totaal Binnenstad	
	n	%	n	%	n	%
Ja	21	44	16	30	37	37
Nee	24	50	32	61	56	55
Weet niet	3	6	5	9	8	8
Totaal	48	100	53	100	101	100

Tabel 28 Percentage ondernemers dat bekend is met project Hektor

	Q4 + Binnenstad		Overige Binnenstad		Totaal Binnenstad	
	n	%	n	%	n	%
Ja	29	61	38	70	67	66
Nee	16	33	15	28	31	31
Weet niet	3	6	1	2	3	3
Totaal	48	100	54	100	102	100

Tabel 29 Percentage ondernemers dat van mening is dat de drugsoverlast zal veranderen in de buurt van de onderneming door project Hektor *

	Q4 + Binnenstad		Overige Binnenstad		Totaal Binnenstad	
	n	%	n	%	n	%
Toename	2	7	3	7	5	7
Afname	12	41	17	41	29	41
Verplaatsing	1	3	2	5	3	4
Onveranderd	9	31	13	31	22	31
Weet niet	5	17	7	17	12	17
Totaal	29	100	42	100	71	100

*Deze vraag is ook beantwoord door respondenten die aangaven 'wel eens van Hektor te hebben gehoord'.

BIJLAGE 3 OBSERVATIES

Observaties

NAAM OBSERVANT:.....

<p>DATUM:dag, - - 2002</p> <p>TIJDSTIP: Uur Minuten</p> <p>1. De geschatte temperatuur is: Graden</p> <p>2. Hoe hard waait het (omcirkel één cijfer)?</p> <p>2a het waait niet / nauwelijks</p> <p>2b het waait matig</p> <p>2c het waait hard</p> <p>3. Hoe hard regent het (omcirkel één cijfer)?</p> <p>3a het regent niet</p> <p>3b het regent zacht</p> <p>3c het regent hard</p>	<p>4. Op welke LOCATIE vindt observatie plaats (code invullen)?</p> <p>➡ GA DAARNA VERDER MET VRAAG 6</p> <p>A1. Kruispunt Bolwaterstraat-Ginkelstraat-Bergstraat</p> <p>A2. Maaskade tussen Peperstraat en Bolwaterstraat (zwaartepunt achterkant Stadskantoor)</p> <p>A3. Havenkade (zie appendix)</p> <p>A4. Straelseweg (ter hoogte van perceel 49)</p> <p>B1. Lichtenberg</p> <p>B2. Ginkelstraat-Valuasstraat-Noord Buiten Singel</p> <p>D1. Maaskade 22 (Roots)</p> <p>D2. Noord Buitensingel 3 (Klein maar fijn)</p> <p>D3. Puteanusstraat 21 (Oase)</p> <p>D4. Zuidsingel 3 (Nobody's place)</p> <p>D5. Sloterbeekstraat 33 (Huzur)</p> <p>5. Op welke LOCATIE vindt telling plaats (code invullen)?</p> <p>➡ GA DAARNA VERDER MET VRAAG 14</p> <p>E1. St. Urbanusweg (<i>tellingen invullen op laatste pagina</i>)</p> <p>E2. Prinsessesingel (<i>tellingen invullen op laatste pagina</i>)</p> <p>E3. Straelseweg (<i>tellingen invullen op laatste pagina</i>)</p>
<p>6. Zijn er rondhangende personen?</p> <p>Geen personen ➡ VERDER MET VRAAG 13</p> <p>Wel personen ➡ VERDER MET VRAAG 7</p>	<p>13. Welk afval ligt op straat? (omcirkel telkens één antwoord)</p> <p>13a. Rommel zoals weedzakjes, blikjes, NEE JA zilverpapier, lucifers, en dergelijke</p> <p>13b. Gebruikte spuiten NEE JA</p>
<p>Hoeveel personen hangen er rond? (Vul in)</p> <p>7. Totaal aantal personen:</p> <p>8a. Aantal vrouwen:..... 8b. mannen</p> <p>9a. Aantal pers. Nederlandse etniciteit:</p> <p>9b. Aantal pers. Niet-Ned. Etniciteit:</p> <p>9c. Aantal pers. onbekende etniciteit:</p> <p>10a. Aantal afnemers/klanten:</p> <p>10b. Aantal dealers:</p> <p>10c. Aantal drugsrunners:</p> <p>10d. Aantal voorbijgangers/onbekend:</p> <p>11a. Aantal personen jonger dan 20:</p> <p>11b. Aantal personen ouder dan 20:</p> <p>11c. Aantal p. onbekende leeftijd:</p> <p>➡ GA VERDER MET VRAAG 12</p>	<p>12. Wat gebeurt er? (kruis aan en noteer het aantal personen)</p> <p>Rondhangen voor een (deal)band 0 aantal:</p> <p>Bezoeken van een (deal)band 0 aantal:</p> <p>Bezoeken van een coffeeshop 0 aantal:</p> <p>Heen- en weerlopende personen 0 aantal:</p> <p>Gebruik van drugs / alcohol op straat 0 aantal:</p> <p>Handel op straat (uitwisselen spullen) 0 aantal:</p> <p>Personen op scooters (staan / rijden) 0 aantal:</p> <p>Stilstaande auto's met alleen bestuurder 0 aantal:</p> <p>Stilstaande auto's met meerdere personen 0 aantal:</p> <p>Ruziemakende personen 0 aantal:</p> <p>Schreeuwende personen 0 aantal:</p> <p>Bedreigen van gebruikers/dealers 0 aantal:</p> <p>Bedreigen van overige personen 0 aantal:</p> <p>Aanspreken van voorbijgangers / bewoners 0 aantal:</p> <p>Non-verbaal contactleggen voorbijgangers 0 aantal:</p> <p>Escorte van een drugsrunner 0 aantal:</p> <p>Urineren op straat / portieken / trapopgangen 0 aantal:</p>

BIJZONDERHEDEN

Vermeld hieronder bijzonderheden, zoals vecht- en steekpartijen, bedreigingen en intimidaties van voorbijgangers en/of buurtbewoners, fysiek geweld tegen voorbijgangers en/of buurtbewoners, en overig crimineel (in dit observatieformulier nog niet benoemd) gedrag.

Observatielocaties

Op de locaties A t/m D 30 seconden observeren. Daarna (of gelijktijdig) noteren op het observatieformulier.

A. Drugrunnersactiviteiten

- A1. Kruispunt Bolwaterstraat-Ginkelstraat-Bergstraat
Observeren vanaf: ijzeren hek in de Ginkelstraat
Alles wat zichtbaar is op straat en stoep (en portieken) observeren (ook stukje Bergstraat).
- A2. Maaskade tussen Peperstraat en Bolwaterstraat (zwaartepunt achterkant Stadskantoor)
Kruispunt Kwietheuvel-Helschrikstraat
Observeren vanaf locatie onder 2^e raam naast de ijzeren deur aan de Kwietheuvel. Alles observeren wat zichtbaar is op de straat en de stoep (en portieken) tot en met het gedeelte voor de lampenwinkel aan de overkant van het kruispunt.
- A3. Havenkade
Kruispunt Peperstraat,-Havenkade.
Observeren vanaf onder het afdak bij de middelste pilaar. Alles observeren wat zichtbaar is op straat en stoep (en portieken) tot aan de parkeerautomaat. Dit gebied wordt begrensd door de stadsmuur. Daarnaast ook links observeren, de stoep en straat tot en met de sekshop.
- A4. Straalseweg (ter hoogte van perceel 49)
Observeren in parkeergarage bij de Edah, vanaf de pilaar die het dichtst tegenover het café staat. Het gehele zichtbare stuk stoep en straat observeren tussen de twee parkeerautomaten. Ook de parkeerplaats tegenover de observatielocatie hoort tot het te observeren gebied.

B. Tijdelijk gesloten panden

- B1. Lichtenberg
Vanaf café In (tegenover Lichtenberg, vanaf de zijde die dicht bij Lichtenberg ligt. Het gehele zichtbare gedeelte Lichtenberg observeren (inclusief parkeerplaats). Rechts ook de straat in, tot en met het einde van de stoep.
- B2. Ginkelstraat-Valuasstraat-Noord Buiten Singel
Vanaf locatie voor groene poort met bord "uitrit, verboden te parkeren". Het gehele zichtbare gebied observeren tussen de beide parkeerautomaten. Dus ook een gedeelte Valuastraat.

C. Gedoogde coffeeshops

- C1. Maaskade 22 (Roots)
Observeren vanaf bovenkant trap die naar de parkeerplaats aan het water leidt. Het gedeelte observeren vanaf recht tegenover de trap, richting winkel Multistore. Het gebied wordt begrensd door de lijn tussen Mulistore en het bord "P kop van de Weert, P Lage loswal". De parkeerhavens aan de kant van de straat van waaraf de observaties plaatsvinden horen ook bij het observatiegebied.
- C2. Noord Buitensingel 3 (Klein maar fijn)
Vanaf locatie onder paars café Eugenia. Het gehele zichtbare gebied in de lijn tot aan de hoek van de straat waar coffeeshop "Klein maar Fijn" zit. Aan de andere kant wordt het gebied begrensd door de lijn richting de parkeerautomaat op de parkeerplaats. Alles observeren tot aan de Parkeerautomaat in de straat waar coffeeshop "Klein maar Fijn" zit (Noord Buitensingel).
- C3. Puteanusstraat 21 (Oase)
Vanaf locatie voor winkel "Hakan". Het gehele zichtbare gebied op straat en stoep vanaf recht tegenover Hakan, tot en met het bordje P Maaskade aan de Puteanusstraat. Ook het gedeelte dat zichtbaar is in de straat naast Coffeeshop Oase moet worden geobserveerd.
- C4. Zuidsingel 3 (Nobody's place)
Vanaf de locatie bij de lantaarnpaal op de parkeerplaats aan de spoorlijn, de lantaarnpaal tussen de twee bovenleidingpalen van NS. Observeren: het gehele zichtbare gebied dat wordt begrensd door de lijn richting de buitenbocht van het fietspad (links) tot de hoek van de straat, het pand rechts van Nobody's Place dat dezelfde kleur heeft als Nobody's place (rechts), en de straat naast Nobody's Place tot het gedeelte evenwijdig aan het einde van Nobody's Place.
- C5. Sloterbeekstraat 33 (Huzur)
Tegenover Coffeeshop Huzur: het hele zichtbare gebied op straat en stoep tot de kruising (dus ook de overkant van Huzur). Het gebied wordt begrensd door het zwarte uithangbord van de Headshop, tot daar recht tegenover.

Tellingen

Locaties voor de tellingen: Op de locaties T vijf minuten tellingen uitvoeren: hieronder in tabel aantal personenauto's (inclusief busjes) noteren, en aantal personenauto's met Duits kenteken noteren (inclusief busjes). Zie de instructie boven de tabel.

T1. St. Urbanusweg.

Auto's tellen op een plek even ten noorden van de kruising met de Puteanusstraat. Het gaat alleen om de auto's die richting het Zuiden rijden, dus aan de westkant van de weg gaan tellen.

T2. Prinsessesingel.

Auto's tellen vlak na de rotonde Roermondsepoort. Het gaat alleen om de auto's die richting het Noorden en Westen rijden, dus aan de noordkant van de weg gaan tellen.

T3. Straalseweg

Auto's tellen even ten Noorden van de Herungerstraat. Het gaat alleen om de auto's die richting het Zuiden rijden, dus aan de westkant van de weg gaan tellen.

Instructie: turf eerst gedurende 5 minuten alle auto's met Nederlands kenteken, Duits kenteken en de overige auto's. Tel daarna de totalen op per rij (dus totaal van de Nederlandse kentekens, totaal van de Duitse kentekens en totaal van de overige kentekens). Vul vervolgens het totaal in van alle getelde kentekens (achter de pijlen).

Aantal auto's	turven	totaal
Nederlands kenteken	
Duits kenteken	
overig/onbekend	
Totaal	→ → → → → → → → → → → →